

Z I D N O

Benediktinski samostan sv. Marije od Kaštela – Crkva Gospe od Šunja – Crkva Preobraženja Kristova
– Crkva sv. Andrije – Crkva sv. Blagovještenja – Crkva sv. Đurđa i sv. Nikole – Crkva sv. Ignacija

S L I K A

– Crkva sv. Ivana Krstitelja – Crkva sv. Jakova na Višnjici – Crkva sv. Križa – Crkva sv. Mihajla Pećinskog
– Crkva sv. Nikole – Crkva sv. Petra Velikog – Crkva sv. Vida, Modesta i Krescencije

R S T V O

– Dominikanski samostan – Franjevački samostan Gospe od Špilice – Franjevački samostan Male braće
– Franjevački samostan Pohodenja Marijina – Kapela Kneževa dvora – Katedrala Gospe Velike

G R A D A

– Knežev dvor – Kuća Belotti – Kuća Kovačević – Ljetnikovac Beccadelli – Ljetnikovac Bosdari – Škaprlenda
– Ljetnikovac Bunić - Gradić – Ljetnikovac Bunić - Kaboga – Ljetnikovac Gradi - Vuić

D U B R O

– Ljetnikovac Petra Sorkočevića – Ljetnikovac Sorkočević - Skala – Ljetnikovac Zamanja
– Općinska kuća Između polača 2 – Palača Bonda – Palača Buća-Ranjina – Palača Kerša

V N I K A

– Palača na Gundulićevoj poljani – Palača Sorkočević – Palača Sponza – Palača Vlajki
– Stambena zgrada Hrvatske radničke zadruge – Žitnica Rupe

IMPRESSUM

nakladnik: Hrvatski restauratorski zavod

za nakladnika: dr. sc. Tajana Pleše

urednik kataloga: Veronika Šulić

recenzenti: dr. sc. Antun Baće, Ivan Viđen

tekstovi: Ivan Viđen, Veronika Šulić

Fotografije: Katarina Gavrilica, Veronika Šulić, dr. sc. Antun Baće

Grafičko oblikovanje kataloga: Branimir Kolarek

Tisak kataloga : KERSCHOFFSET ZAGREB d.o.o.

Naklada: 500 kom.

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 000902077.

ISBN 978-953-7389-19-2

ZAHVALE

Na financijskoj potpori cjelovitog projekta katalogiziranja, te tiskanja ove publikacije zahvaljujemo Gradu Dubrovniku.

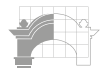
Na pomoći u prikupljanju dokumentacije o zidnim slikama zahvaljujemo Ministarstvu kulture RH i Konzervatorskom odjelu u Dubrovniku.

Posebno zahvaljujemo na pomoći dr. sc. Antunu Baći, Ivanu Viđenu i dr. sc. Viniciju Lupisu.

Zahvaljujemo ICOMOS-ovom znanstvenom odboru za zidno slikarstvo (MPISC ICOMOS) i Zsuzsanni Wierdl, te kolegama Kristini Krulić, Toniju Šaini, Blažu Šemeu i Marijani Učović na korisnim savjetima.

HRVATSKI RESTAURATORSKI ZAVOD

ZIDNO
SLIKARSTVO
GRADA
DUBROVNIKA
PREGLEDNI KATALOG

HRVATSKI
RESTAURATORSKI
ZAVOD

Dubrovnik, 2016.

O PROJEKTU

Katalogiziranje zidnog slikarstva grada Dubrovnika projekt je na kojemu Odjel za zidno slikarstvo i mozaike Dubrovnik radi od 2011. godine, a realiziran je uz potporu Grada Dubrovnika. Katalog je informativni prikaz o zidnom slikarstvu na području Grada Dubrovnika, a odnosi se na cjelokupno područje koje obuhvaća Grad Dubrovnik zajedno s Elafitskim otocima do Trstenog. Građa za Katalog prikupljena je kroz terenski rad i proučavanje znanstvene i stručne periodike s tematikom povijesnoumjetničkih analiza kulturne baštine Grada Dubrovnika, te iz neobjavljenih konzervatorskih elaborata. U Katalogu su osnovni podatci o izgledu i funkciji građevina te podatci o zidnim slikama, tj. valorizaciji, smještaju, količini, stanju očuvanosti, vremenu nastanka, te o stupnju obavljenih dokumentacijskih radnji o zidnim slikama. Na osnovu prikupljenih podataka mogu se statistički analizirati različite kategorije, a posebice potreba za restauratorskom intervencijom ili dopunom nedostajuće dokumentacije. U ovom Katalogu prikazano je pedesetak primjera zidnog slikarstva podijeljnih u zasebne kategorije datacije nastanka iz kojih je, nakon analize podataka, razvidan bogatiji opus tijekom 18. stoljeća. No, iako je nemali broj građevina sa zidnim slikama prikazan u ovom katalogu, svakodnevno se stanje može promijeniti s novim otkrićima. Stoga ovaj katalog ima i funkciju senzibiliziranja odnosa vlasnika kulturne baštine s institucijama koje skrbe i trude očuvati ovaj segment naše bogate kulturne baštine.

Veronika Šulić

PREDGOVOR: FRESKE I GRAD

„Sada ću te, u ime Presvetoga Trojstva, uputiti u slikanje“ započinje u 15. stoljeću Cenino Cennini svoj glasoviti traktat o slikarstvu, pa potom nastavlja kako će, prirodno, poučavanje započeti od slikanja na zidu „što je najljepši i najzabavniji posao na svijetu“ (LXVII poglavlje). Listanje ovoga kataloga zidnoga slikarstva u Dubrovniku i okolici upravo je to – upućivanje, poučavanje. Istraživanje ove teme zasigurno ponekad slični na suvremene kriminalističke serije u kojima je sve prepuno kemijskih i forenzičkih analiza, povezivanja nedostajućih djelova i raznih dubinskih snimki u kojima se sve dublji i dublji slojevi otvaraju pripovijedajući svoju priču, ali istodobno otvarajući nove zagonetke. Naime, rijetko bi se za koji segment likovnih umjetnosti reklo da je toliko ranjiv; mijenjanjem stila i ukusa, pregradnjom, popravkom i „popravkom“, a najčešće prirodnim nepogodama, zidno slikarstvo nestaje ili ga, u boljoj varijanti, zamijeni idući slikani sloj. Osim toga, freske su uvijek na određeni način podređene nečemu „većem“ (arhitekturi, oblikovanju interijera...), pa je ovo prilika da ih se (napokon) stavi u prvi plan. Organski rast i razvoj fresaka, njihove preobrazbe i nestanak te ponovno otkriće i vraćanje u život radom restauratora ovdje su prikazani kao logičan i prirodan ciklus. Kao što je i dubrovački povijesni urbanizam prava urbanistička početnica u razmjerima od kućice do palače i od mikrolokacije do urbanističkih kompleksa tako je i sa zidnim slikarstvom: pred čitateljem će se tako naći sve od anonimnih grafitu preko suzdržanih oslika seoskih crkvice, pa otmjenih oslika saloča u gradskim kućama i palačama te velikih i veličanstvenih slikarskih kompozicija. Kronološka, žanrovska, kvalitativna i stilaska neujednačenost i raznovrsnost koje se uočavaju na pobrojanim umjetninama nužno su posljedica toga da ovaj katalog želi (zasad) samo konstatirati, prikazati presjek svega onoga što u ovome trenutku u Gradu pod Srđem postoji od zidnoga slikarstva. Odnosno, onoga što nam je u ovome trenutku poznato da postoji...jer se bilo koji rutinski građevinski zahvat lako može pretvoriti u početak konzervatorsko-restauratorskoga istraživanja. Katalog je istodobno i podsjetnik na emanacijsku snagu i mjerilo koje Grad ima na svoj prostor, svoj teritorij. Inventariziranje i prikazivanje kulturne baštine prvi je korak njezinom vrjednovanju i zaštiti i nema sumnje da će ovakvo djelo po prvi put na jednome mjestu stručnoj i široj javnosti sažeto i pregledno dati uvid u broj i stanje zidnoga slikarstva te biti korisno stručnjacima koji se bave njihovim proučavanjem. No, namjera ovoga kataloga, naravno, nije da bude završna riječ ili zaključeni popis, naprotiv, njegov će cilj biti ispunjen ukazivanjem, upozoravanjem i poticanjem na bavljenje onim što je u Dubrovniku ostalo nakon što su slikari prethodnih stoljeća obavili „najljepši i najzabavniji posao na svijetu.“ Kao takav, ovaj je katalog nužno *work in progress*.

6

sl. 1 Apsida bizantske katedrale,
Povorka crkvenih otaca

sl. 2 Pogled na katedralu

sl. 3 Fragment lika sveca

Katedrala Gospe Velike

lokacija: Držićeva poljana, Dubrovnik
oznaka kulturnog dobra: RST 1235 – 1986
vrsta kulturnog dobra: Nepokretno
nadležni konzervatorski odjel: Dubrovnik
 vlasništvo: Dubrovačka biskupija

mjesto oslika: Podzemlje sadašnje katedrale
autor: Nepoznat

slikarska tehnika: Fresco – secco

vrijeme: 11/12 st., po fazama

tema: Povorka crkvenih otaca (svetište), likovi svetaca, natpisi

površina oslika: Nepoznata

7

Namjena:	☐ javna	☒ sakralna	☐ privatna
Valorizacija:	☒ da*	☐ ne	☐ u tijeku
Arhitektonski snimak:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Grafička dokumentacija:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Laboratorijske analize:	☒ žbuke	☐ pigmenti	☐ veziva
Stanje kulturnog dobra:	☐ restauracija u tijeku	☐ restaurirano	☒ potrebna restauracija
	☒ konzervirano	☐ uništeno	☐ nepotrebna restauracija

KOMENTAR: U istraživanjima nakon potresa 1979. godine u arheološkom sloju bizantske katedrale otkrivene su dobro sačuvane zidne slike. Njihovom valorizacijom ustanovljene su dvije faze oslikavanja (pogledati I. FISKOVIĆ, "O freskama 11. i 12. st. u Dubrovniku i okolici, Rad. Inst. pov. umj. 33/2009., 17 – 36). Nakon uspostavljanja kontroliranih mikroklimatskih uvjeta u podzemlju katedrale potrebno je pristupiti konzerviranju fragmentarnih nalaza zidnih slika.

BIBLIOGRAFIJA:

STOŠIĆ, JOSIP, Istraživanja, nalazi i problemi prezentacije pod katedralom i Bunićevom poljanom. Obnova Dubrovnika 1979 – 1989.

STOŠIĆ, JOSIP, "Prikaz nalaza ispod katedrale i Bunićeve poljane u Dubrovniku", Arheološka istraživanja u Dubrovniku i dubrovačkom primorju, Izdanja Hrvatskog arheološkog društva 12, Zagreb, 1988, 15 – 38.

SRŠA, IVAN, "Kriptoklimatska mjerenja i laboratorijska istraživanja srednjovjekovnih zidnih slika u nekoliko građevina na hrvatskoj obali Jadrana", Godišnjak zaštite spomenika kulture Hrvatske, Ministarstvo kulture republike Hrvatske, 29/30, Zagreb, 2005/2006, 111-124

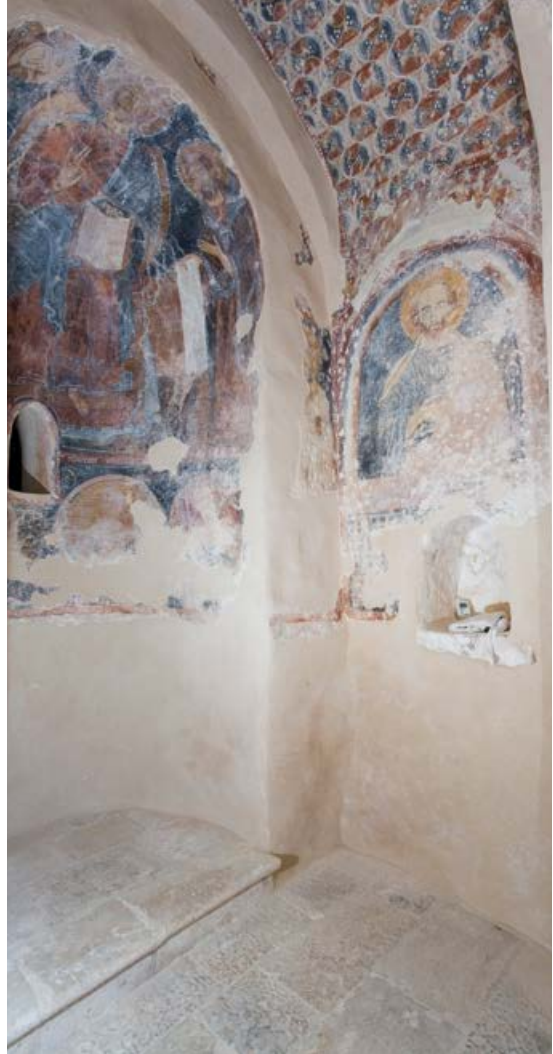
* FISKOVIĆ, IGOR, "O freskama 11. i 12. st. u Dubrovniku i okolici", Rad. IPU 33, Zagreb, 2009., 17 – 36

FISKOVIĆ, IGOR, "Zapažanja o srednjovjekovnim freskama u Dubrovniku i okolici", Časopis Dubrovnik, Dubrovnik, 2010, 163 – 200

Katedrala Gospe Velike u Dubrovniku, ured. HORVAT LEVAJ, KATARINA, IPU, Zagreb – Dubrovnik, Dubrovnik, 2014.

FISKOVIĆ, IGOR, "Likovna oprema i umjetnine starih katedrala", IPU, Zagreb – Dubrovnik, Dubrovnik, 2014.,

8

sl. 1 Pogled na crkvu

sl. 2 Prikaz arkandela Mihovila

sl. 3 Pogled na jugoistok

Crkva sv. Ivana Krstitelja

lokacija: Šilovo selo, Suđurađ, otok Šipan

oznaka kulturnog dobra: Z – 508

vrsta kulturnog dobra: Nepokretno

nadležni konzervatorski odjel: Dubrovnik

vlasništvo: Dubrovačka biskupija

mjesto oslika: Sve zidne plohe svetišta**

autor: Nepoznat

slikarska tehnika: Fresco

vrijeme: 12 st.

tema: Deisis, arkanđeli, apostoli

površina oslika: cca. 15 m²

9

Namjena:	☐ javna	☒ sakralna	☐ privatna
Valorizacija:	☒ da*	☐ ne	☐ u tijeku
Arhitektonski snimak:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Grafička dokumentacija:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Laboratorijske analize:	☒ žbuke	☒ pigmenti	☒ veziva
Stanje kulturnog dobra:	☐ restauracija u tijeku	☒ restaurirano	☐ potrebna restauracija
	☐ konzervirano	☐ uništeno	☐ nepotrebna restauracija

KOMENTAR: Zidne slike otkrivene su 1977. g. od kada se s prekidima obavljaju konzervatorsko–restauratorski radovi. Konzervatorsko–restauratorske radove, koji su završeni 2008. godine, obavljao je Hrvatski restauratorski zavod i Konzervatorski odjel Dubrovnik.. **Zidnim su slikama prekrivene sve zidne plohe predromaničke crkve kojoj je u 15. stoljeću prigradna veća jednobrodna crkva ravnog kamenog oplošja, tako da je starija crkva postala prezbiterij.

BIBLIOGRAFIJA:

POSEDEL, JOSIP, "Predromanički spomenici otoka Šipana", SP III. /2, Split, 1952, 114 – 122

FISKOVIĆ, IGOR, Romaničko slikarstvo u Hrvatskoj, MUO, Katalog izložbe, Zagreb, 1987.

FISKOVIĆ, IGOR, Adriobizantski sljov zidnog slikarstva u južnoj Hrvatskoj, U Zborniku; Starohrvatska spomenička baština – Rađanje prvog hrvatskog kulturnog pejzaža, (ur.) Miljenko Jurković, Tugomir Lukšić, Zagreb, 1996., 372.

Izvjestaj Hrvatskog restauratorskog zavoda, Šipan, Crkva sv. Ivana, Zagreb, 2005.

PEKOVIC, ŽELJKO, Četiri elafitske crkve, Omega engineering d. o. o., Centar Studia mediterranea pri Filozofskom fakultetu u Splitu, Dubrovnik – Split, 2008.

*FISKOVIĆ, IGOR, "O freskama II. i 12. st. u Dubrovniku i okolici", Radovi IPU, Zagreb, 33/2009; 17 – 36.

FISKOVIĆ, IGOR, "Zapažanja o srednjovjekovnim freskama u Dubrovniku", Dubrovnik: časopis za književnost i znanost, 21 (2010), 2, Dubrovnik; 163 – 200.

sl. 1 Pogled na crkvu

sl. 2 Pogled na svetište i kupolu

sl. 3 Prikaz arkandela Rafaela

Crkva sv. Nikole

lokacija: Otok Koločep, Groblje sv. Nikole
oznaka kulturnog dobra: Z – 6150
vrsta kulturnog dobra: Nepokretno kulturno dobro
nadležni konzervatorski odjel: Dubrovnik
 vlasništvo: Dubrovačka biskupija
mjesto oslika: Sve zidne plohe
autor: Nepoznat
slikarska tehnika: Fresco
vrijeme: 12 st.
tema: Maiestas Domini, arkanđeli i apostoli
površina oslika: cca. 12 m²

11

Namjena:	☐ javna	☒ sakralna	☐ privatna
Valorizacija:	☒ da*	☐ ne	☐ u tijeku
Arhitektonski snimak:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Grafička dokumentacija:	☐ da	☐ ne	☒ u tijeku
Laboratorijske analize:	☐ žbuke	☒ pigmenti	☒ veziva
Stanje kulturnog dobra:	☒ restauracija u tijeku	☐ restaurirano	☐ potrebna restauracija
	☐ konzervirano	☐ uništeno	☐ nepotrebna restauracija

KOMENTAR: Zidne slike otkrivene su 1995. godine od kada se s prekidima obavljaju konzervatorsko–restauratorski radovi. Crkva, koja je stoljećima u grobišnoj funkciji, građevinski je obnovljena, uklonjen joj je potrijemak, a rekonstruirana joj je kupola i izvorna dimenzija ulaznih vrata u crkvu.

BIBLIOGRAFIJA:

- LISIČAR, VICKO; Koločep nekoć i sad, vlastita naklada, Dubrovnik, 1931.
 FISKOVIĆ, IGOR, Adriobizantski sloj zidnog slikarstva u južnoj Hrvatskoj, u Zborniku; Starohrvatska spomenička baština – radanje prvog hrvatskog kulturnog pejzaža, (ur.) MILJENKO JURKOVIĆ, TUGOMIR LUKŠIĆ, Zagreb, 1996., 372.
 ŽILE, IVICA, "Predromaničko crkveno graditeljstvo otoka Koločepa", MH, Dubrovnik, 2003.
 PEKOVIĆ, ŽELJKO, Četiri elafitske crkve, Omega engineering d. o. o., Centar Studia mediterranea pri Filozofskom fakultetu u Splitu, Dubrovnik – Split, 2008.
 *FISKOVIĆ, IGOR, "O freskama 11. i 12. st. u Dubrovniku i okolici", Radovi IPU, 33, Zagreb, 2009; 17 – 36.
 FISKOVIĆ, IGOR, "Zapažanja o srednjovjekovnim freskama u Dubrovniku", Dubrovnik: časopis za književnost i znanost, 21 (2010), 2, Dubrovnik, 163 – 200.

sl. 1 Pogled na umjetničku školu

sl. 2 Unutrašnjost kripe

sl. 3 Detalj oslika

Crkva sv. Petra Velikog (Umjetnička škola Luke Sorkočevića)

lokacija: Strossmayerova 3, Dubrovnik

oznaka kulturnog dobra: Z – 5287

vrsta kulturnog dobra: Nepokretno

nadležni konzervatorski odjel: Dubrovnik

vlasništvo: Umjetnička škola Dubrovnik

mjesto oslika: Kripta nekadašnje crkve sv. Petra Velikog*

autor: Nepoznat

slikarska tehnika: Fresco

vrijeme: 13 st.

tema: Fragmenti zvjezdolike nebnice, floralna ornamentika

površina oslika: 2 m²

13

Namjena:	☒ javna	☐ sakralna	☐ privatna
Valorizacija:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Arhitektonski snimak:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Grafička dokumentacija:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Laboratorijske analize:	☐ žbuke	☐ pigmenti	☐ veziva
Stanje kulturnog dobra:	☐ restauracija u tijeku	☐ restaurirano	☒ potrebna restauracija
	☒ konzervirano	☐ uništeno	☐ nepotrebna restauracija

KOMENTAR: * U kriptu nekadašnje crkve sv. Petra Velikog moguće je sići iz današnje glazbene dvorane Umjetničke škole Luke Sorkočevića. Građevni sklop Umjetničke škole Luke Sorkočevića nekad je bio ženski dominikanski samostan sv. Katarine Sijenske utemeljen 7. veljače 1706. na mjestu izgorjelog franjevačkog samostana sv. Petra još znanog pod imenom samostan sv. Apostola.

BIBLIOGRAFIJA:

BERITIĆ, LUKŠA, Ubikacija nestalih građevinskih spomenika u Dubrovniku, PPUD, 10, Split, 1956.

FISKOVIĆ, CVITO, Dalmatinske freske, "Zora", Zagreb, 1965, 17

FISKOVIĆ, CVITO, "Dalmatinske srednjovjekovne freske", časopis Mogućnosti, god. XII (8), Split, 1965, 790

PEKOVIĆ, ŽELJKO, "Crkva Sv. Petra u Dubrovniku", Starohrvatska spomenička baština - radanje prvog hrvatskog kulturnog pejzaža, Jurković, Miljenko; Lukšić, Tugomir (ur.): Muzejsko-galerijski centar; Odsjek za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta; Nakladni zavod Matice hrvatske, Zagreb, 1996. 267-277

PEKOVIĆ, ŽELJKO, Crkva sv. Petra u Dubrovniku, "Dubrovačka predromanička katedrala i njezina skulptura", Omega engineering d. o. o. – Centar Studia Mediterranea pri Filozofskom fakultetu u Splitu, Dubrovnik – Split, 2010.

FULURIJA, MINELA, "Utemeljenje ženskoga samostana sv. Katarine Sijenske u Dubrovniku", Povijesni prilozi, Zagreb, 45/2013, 115 – 134

sl. 1 Pogled na središnju lađu i svetište

sl. 2 Pogled na pročelje crkve

sl. 3 Detalj oslika s trijumfalnog luka

Crkva Preobraženja Kristova (Sigurata)

lokacija: Od Sigurate 13, Dubrovnik
oznaka kulturnog dobra: RST 1271 – 1986
vrsta kulturnog dobra: Nepokretno
nadležni konzervatorski odjel: Dubrovnik
 vlasništvo: Dubrovačka biskupija

mjesto oslika: Srednja lađa i svetište

autor: Nepoznat

slikarska tehnika: Fresco

vrijeme: 14 st.

tema: Biljni motivi

površina oslika: cca. 2 m²

15

Namjena:	☐ javna	☒ sakralna	☐ privatna
Valorizacija:	☒ da*	☐ ne	☐ u tijeku
Arhitektonski snimak:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Grafička dokumentacija:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Laboratorijske analize:	☐ žbuke	☐ pigmenti	☐ veziva
Stanje kulturnog dobra:	☐ restauracija u tijeku	☒ restaurirano	☐ potrebna restauracija
	☐ konzervirano	☐ uništeno	☐ nepotrebna restauracija

KOMENTAR: Crkva Sigurata nalazi se u sklopu samostana Kristova Preobraženja franjevkci trećoretkinja. Ova je ranosrednjovjekovna crkva kroz stoljeća doživjela više pregradnji i dogradnji: na predromanički nukleus crkvi su u obnovi nakon potresa 1667. godine aneksirane bočne lađe, pa tako i sadašnje barokno pročelje. Freske su otkrivene i konzervirane tijekom istražnih radova koje je 1992.-1994. vodio Konzervatorski odjel u Dubrovniku nakon oštećenja crkve u Domovinskom ratu. Potrebno je izraditi grafičku dokumentaciju i laboratorijske analize žbuke, pigmenta i veziva.

BIBLIOGRAFIJA:

GJIVANOVIĆ, NIKO, "Tri veoma stare sačuvane crkvice dubrovačke: Sv. Nikola na Prijekom, Sv. Jakob na Pelinama, i Sigurata", Glasnik dubrovačkog učenog društva "Sveti Vlaho", Dubrovnik, 1929, 63-174.

BADURINA, ANĐELKO, "Sigurata – Crkva i samostan preobraženja Kristova u Dubrovniku", izdanje samostana, Dubrovnik, 1986.

FISKOVIĆ, IGOR, "Crkvice Sigurate u Dubrovniku – ratom oštećene te obnovljeni višeznačni spomenik", Radovi IPU, 20/1996, Zagreb, 59 – 81.

*PEKOVIĆ, ŽELJKO; ŽILE, IVICA, Ranosrednjovjekovna crkva Sigurata na Prijekom u Dubrovniku, Muzej Hrvatskih arheoloških spomenika, Split, 1999.

sl. 1 Prikaz Bogorodice Hodegtrije s Arkandelom

sl. 2 Pogled na Franjevački samostan

sl. 3 Prostorija istočno od refektorija, zapadni zid

Franjevački samostan Male braće (predvorje refektorija)

lokacija: Placa 2, Dubrovnik

oznaka kulturnog dobra: ZDU – 16 (16 – 16)

vrsta kulturnog dobra: Nepokretno

nadležni konzervatorski odjel: Dubrovnik

vlasništvo: Franjevački samostan Male Braće

mjesto oslika: Sjeverno krilo, prostorija istočno od refektorija

autor: Nepoznat

slikarska tehnika: Fresco

vrijeme: 14 st.

tema: Prikaz Bogorodice Hodegitrije s Arkandelom

površina oslika: cca. 3. 5 m²

Namjena:	☐ javna	☒ sakralna	☐ privatna
Valorizacija:	☒ da*	☐ ne	☐ u tijeku
Arhitektonski snimak:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Grafička dokumentacija:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Laboratorijske analize:	☒ žbuke	☒ pigmenti	☒ veziva
Stanje kulturnog dobra:	☐ restauracija u tijeku	☒ restaurirano	☐ potrebna restauracija
	☐ konzervirano	☐ uništeno	☐ nepotrebna restauracija

KOMENTAR: Freska je otkrivena 2006. g. Konzervatorsko–restauratorske radove obavljao je Hrvatski restauratorski zavod. Radovi su završeni 2009 g.

BIBLIOGRAFIJA:

ŽUPAN, FANI; POŽAR PIPLICA, ANA, "Otkriveni oslik u predvorju refektorija", časopis Dubrovnik, 1/2009, Dubrovnik, 183 – 196.

FISKOVIĆ, IGOR, "Zapažanja o srednjovjekovnim freskama u Dubrovniku", Dubrovnik: časopis za književnost i znanost, 21 (2010), 2, Dubrovnik, 163 – 200.

* MILOŠEVIĆ, BRANKA, Izvještaj Hrvatskog restauratorskog zavoda, Franjevački samostan "Mala braća", sjeverno krilo – prostorija istočno od refektorija 2006 – 2009, Dubrovnik, 2011.

Izvještaj Hrvatskog restauratorskog zavoda, Franjevački samostan "Mala braća", sjeverno krilo – prostorija istočno od refektorija 2006 – 2009, Dubrovnik, 2011.

sl. 1 Prikaz Krštenja Kristova

sl. 2 Pogled na Franjevački samostan

sl. 3 Pogled na sjeverni zid s fragmentima zidnog oslika u tijeku obnove samostana

Franjevački samostan Male braće (istočno krilo)

lokacija: Placa 2, Dubrovnik

oznaka kulturnog dobra: ZDU – 16 (16 – 16)

vrsta kulturnog dobra: Nepokretno

nadležni konzervatorski odjel: Dubrovnik

vlasništvo: Franjevački samostan Male Braće

mjesto oslika: Podnica između prizemlja i 1. kata

autor: Nepoznat

slikarska tehnika: Fresco

vrijeme: 14 st.

tema: Kristološki ciklus

površina oslika: cca. 10. 15 m²

19

Namjena:	☐ javna	☒ sakralna	☐ privatna
Valorizacija:	☒ da*	☐ ne	☐ u tijeku
Arhitektonski snimak:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Grafička dokumentacija:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Laboratorijske analize:	☒ žbuke	☒ pigmenti	☐ veziva
Stanje kulturnog dobra:	☐ restauracija u tijeku	☐ restaurirano	☐ potrebna restauracija
	☒ konzervirano	☐ uništeno	☐ nepotrebna restauracija

KOMENTAR: Hrvatski restauratorski zavod je nakon otkrića zidnih slika 2004. godine započeo s konzervatorsko–restauratorskim radovima *in situ*. Zidne slike nisu dostupne posjetiteljima samostana jer je njihova pozicija između sadašnjeg svoda sakristije u prizemlju i podnice prvoga kata na mjestu fratarskih ćelija. Ostavljena je mogućnost kontrole njihovog stanja kroz kvadratične poklopce u podnicama fratarskih ćelija.

BIBLIOGRAFIJA:

FISKOVIĆ, IGOR, "Uz otkriće fresaka u sakristiji Male braće", časopis Dubrovnik, 16, 4/2005, 201 – 217

SRŠA, IVAN, "Ostaci gotičkih zidnih slika u dubrovačkom samostanu Male braće, osvrt sa stajališta tehnologije izvedbe i potrebnih mjera očuvanja", Godišnjak zaštite spomenika kulture Hrvatske, 29/30, Zagreb, (2005 – 2006), 111 – 124

*SRŠA, IVAN, "Fragmenti zidnih slika nad svodom sakristije u Samostanu Male braće u Dubrovniku", časopis Dubrovnik, 1/2009, Dubrovnik, 102 – 146

FISKOVIĆ, IGOR, "Zapažanja o srednjovjekovnim freskama u Dubrovniku", Dubrovnik: časopis za književnost i znanost, 21 (2010), Dubrovnik, 2; 163 – 200.

20

sl. 1 Pročelni zid crkve

sl. 2 Pogled na crkvu

sl. 3 Oslík

Crkva sv. Đurđa i sv. Nikole

lokacija: Suđurađ, otok Šipan
oznaka kulturnog dobra: Z – 505
vrsta kulturnog dobra: Nepokretno
nadležni konzervatorski odjel: Dubrovnik
vlasništvo: Dubrovačka biskupija

mjesto oslika: Pročeljni zid dvojne crkve unutar trijema
autor: Nepoznat
slikarska tehnika: Nepoznata
vrijeme: 15 st.
tema: Raspeće Kristovo
površina oslika: 4 m²

21

Namjena:	☐ javna	☒ sakralna	☐ privatna
Valorizacija:	☒ da*	☐ ne	☐ u tijeku
Arhitektonski snimak:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Grafička dokumentacija:	☐ da	☐ ne	☒ u tijeku
Laboratorijske analize:	☒ žbuke	☐ pigmenti	☒ veziva
Stanje kulturnog dobra:	☐ restauracija u tijeku	☐ restaurirano	☒ potrebna restauracija
	☐ konzervirano	☐ uništeno	☐ nepotrebna restauracija

KOMENTAR: Zidna slika na pročelnom zidu dvojne crkve nastala je prije nadogradnje trijema. Nije sačuvana cjelovita scena raspeća Kristova jer je oslik degradiran u spoju s betonskom gredom koja je bila potporanj trijemu, a jednim dijelom i zbog utjecaja soli na materijalnu strukturu oslika. Za ove zidne slike se u stručnoj literaturi navodi da je tehnika tempera na zidu premda analize veziva nisu realizirane. Stoga bi bilo nužno obaviti sve potrebne laboratorijske koje bi utvrdile tehniku ove zidne slike.

BIBLIOGRAFIJA:

- *ĐURIĆ, VOJSLAV, Dubrovačka slikarska škola, Srpska akademija nauka, 1963., 64-65
 FISKOVIĆ, CVITO, "Dalmatinske freske", Zora, Zagreb, 1965., 25.
 FISKOVIĆ, CVITO, "Dalmatinske srednjevjekovne freske", Časopis Mogućnosti, god. XII (8), Split, 1965., 800-801

sl. 1 Detalj oslika

sl. 2 Pogled na Knežev dvor

sl. 3 Pogled na zid sa oslikom

Knežev dvor

(Kulturno-povijesni muzej Knežev dvor)

lokacija: Pred Dvorom 1, Dubrovnik
oznaka kulturnog dobra: RST – 1243 – 1986
vrsta kulturnog dobra: Nepokretno
nadležni konzervatorski odjel: Dubrovnik
 vlasništvo: Grad Dubrovnik

23

mjesto oslika: prizemlje južnog krila Kneževa dvora*
autor: Nepoznat
slikarska tehnika: Secco
vrijeme: 15 st. *
tema: Votivni motivi (brodovi, kuće)
površina oslika: 5 m²

Namjena:	☒ javna	☐ sakralna	☐ privatna
Valorizacija:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Arhitektonski snimak:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Grafička dokumentacija:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Laboratorijske analize:	☐ žbuke	☐ pigmenti	☐ veziva
Stanje kulturnog dobra:	☐ restauracija u tijeku	☒ restaurirano	☐ potrebna restauracija
	☐ konzervirano	☐ uništeno	☐ nepotrebna restauracija

KOMENTAR: *Votivni prikazi slikani su na sjevernom zidu lođe pomoraca koja je u 15. stoljeću bila otvorena na južnom pročelju u obnovi Kneževa dvora 1436 g. Nakon eksplozije baruta 1467 g. taj je prostor djelomično uništen i zatvara se zidom, dok sjeverni zid lođe postaje unutarnji zid u južnom krilu Kneževa dvora, a nakon obnove (Dvora) iz 1667. godine postaje dio zatvorskog sklopa. Votivni prikazi nisu valorizirani, te se ne može sa sigurnošću odrediti vrijeme nastanka. Vjerojatno je da nisu nastali kao cjelina, već kao zasebni uradci tijekom stoljeća, a *terminus post quem* bila bi 1436. godina nakon građevne obnove južnoga krila. Poznato je iz arhivske građe da su neke tamnice dobile opisne nazive po grafitima koji su se nalazili na zidovima i dovratnicima.

BIBLIOGRAFIJA:

- GELCICH, GIUSEPPE, "Le prigioni della Republica di Ragusa", *Rassegna Dalmata*, 1905, 3-7.
 GRUJIĆ, NADA, "Knežev dvor u Dubrovniku-analiza razvoja i stanje", elaborat IPU, Zagreb, 1981.
 REŠETAR, MILAN, "Dubrovačke tamnice", *Dubrovački horizonti*, 17/25, Dubrovnik, 1985, 96-101.
 GRUJIĆ, NADA, "Knežev dvor u Dubrovniku prije 1435", *PPUD* 40, Split, 2003/2004, 149-170.
 LONZA, NELA, "Prostori vlasti, prostori svakodnevice", katalog izložbe "Knežev dvor u Dubrovniku" (ur. Pavica Vilač), Dubrovački muzeji, Dubrovnik, 2016, 252-255.

sl. 1 Prikaz nepoznatog proroka s knjigom u ruci

sl. 2 Pogled na građevni sklop nakadašnjeg samostana

sl. 3 Prikaz sveca

Benediktinski samostan sv. Marije od Kaštela*

lokacija: Od Kaštela 11, Dubrovnik
oznaka kulturnog dobra: Z – 1226
vrsta kulturnog dobra: Nepokretno
nadležni konzervatorski odjel: Dubrovnik
 vlasništvo: Privatno

25

mjesto oslika: Kapitularna dvorana samostana
autor: Nepoznat
slikarska tehnika: Fresco
vrijeme: 16 st.
tema: Svetac, prorok
površina oslika: Nepoznata

Namjena:	☒ javna	☐ sakralna	☒ privatna
Valorizacija:	☒ da**	☐ ne	☐ u tijeku
Arhitektonski snimak:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Grafička dokumentacija:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Laboratorijske analize:	☐ žbuke	☐ pigmenti	☐ veziva
Stanje kulturnog dobra:	☒ restauracija u tijeku	☐ restaurirano	☐ potrebna restauracija
	☐ konzervirano	☐ uništeno	☐ nepotrebna restauracija

KOMENTAR: *Nekadašnji Benediktinski samostan sv. Marije od Kaštela istražen je i djelomično restauriran tijekom 2007. i 2008. godine. Danas je to građevni sklop s više privatnih čestica za stanovanje, a nekadašnju kapitularnu dvoranu samostana dijelom presijeca hodnik stambene jedinice.

BIBLIOGRAFIJA:

**PEKOVIĆ, ŽELJKO, Dokumentacija konzervatorsko – restauratorskih istražnih radova, Benediktinski samostan Sv. Marija od Kaštela u Dubrovniku, Dubrovnik, 2008.

sl. 1 Prikaz Krista Pantokratora u svetištu

sl. 2 Pogled na crkvu i ruševni benediktinski samostan

sl. 3 Galerija s likovima i natpis u kartuši

Crkva sv. Mihajla Pećinskog

lokacija: Pakljena, Sudurađ, otok Šipan
oznaka kulturnog dobra: Z – 1170
vrsta kulturnog dobra: Nepokretno
nadležni konzervatorski odjel: Dubrovnik
 vlasništvo: Privatno

mjesto oslika: Sve zidne plohe
autor: Nepoznat
slikarska tehnika: Fresco – secco
vrijeme: 16/17 st.
tema: Krist Pantokrator, natpisi, galerija sa likovima*
površina oslika: Nepoznata

27

Namjena:	☐ javna	☐ sakralna	☒ privatna
Valorizacija:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Arhitektonski snimak:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Grafička dokumentacija:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Laboratorijske analize:	☒ žbuke	☒ pigmenti	☒ veziva
Stanje kulturnog dobra:	☐ restauracija u tijeku	☐ restaurirano	☒ potrebna restauracija
	☐ konzervirano	☐ uništeno	☐ nepotrebna restauracija

KOMENTAR: Pretpostavlja se da je crkva sv. Mihajla Pećinskog u Pakljeni građena u 11. stoljeću, i da je pripadala benediktinskom samostanu sv. Mihajla koji je danas u ruševnom stanju. Vidljive su građevne mijene koje su nastale tijekom 16. stoljeća kada se crkvi aneksira jedan travej i pročelni zid s rozetom i preslicom. Na sjeverni zid crkvice je prislonjena župna crkva sv. Marije od Milosrđa. Danas je crkvice u privatnom vlasništvu i nije dostupna za javnost. * Zidni oslik nije cjelovito istražen iako se u dva navrata pokušalo skrenuti pozornost na važnost te građevine i cijelog benediktinskog kompleksa. Prva je istraživanja u suradnji sa Zavodom za zaštitu spomenika kulture 1968. godine vodio dr. sc. Igor Fisković uočivši pritom dio oslika, a Hrvatski restauratorski zavod obavio je 2009. godine djelomično istraživanje većih oslikanih površina i osnovne konzervatorske radove.

BIBLIOGRAFIJA:

FISKOVIĆ, IGOR, "Bilješke o starokršćanskim i ranosrednjovjekovnim spomenicima na otoku Šipanu", PPUD, Split, 18/1970.
 FISKOVIĆ, IGOR, "Crkvice "Sigurate" u Dubrovniku – ratom oštećene te obnovljeni višeznačni spomenik", Radovi IPU, Zagreb, 20/1996, 59 – 81.
 FISKOVIĆ, IGOR, "Adriobizantski sloj zidnog slikarstva u južnoj Hrvatskoj", u Zborniku; Starohrvatska spomenička baština – radanje prvog hrvatskog kulturnog pejzaža, (ur.) MILJENKO JURKOVIĆ, TUGOMIR LUKŠIĆ, Zagreb, 1996., 372.
 Izvještaj Hrvatskog restauratorskog zavoda, Crkva sv. Mihovila, Pakljena, Dubrovnik, 2011.

sl. 1 Pogled na lukove i dio oslika

sl. 2 Pogled na Etnografski muzej Rupe

sl. 3 Detalj oslika

Žitnica Rupe (Etnografski muzej)

lokacija: Od Rupa 3, Dubrovnik
oznaka kulturnog dobra: RST – 1227 – 1986
vrsta kulturnog dobra: Nepokretno
nadležni konzervatorski odjel: Dubrovnik
 vlasništvo: Grad Dubrovnik

mjesto oslika: prvi kat nekadašnje žitnice

autor: Nepoznat

slikarska tehnika: Grafiti

vrijeme: Nepoznato

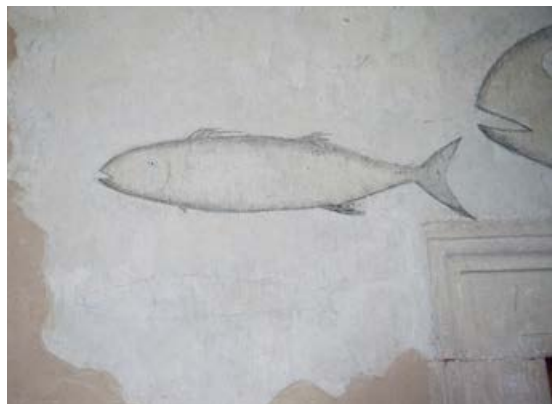
tema: Votivni natpisi i prikazi brodova, Prikaz Rođenja Kristova

površina oslika: 10 m²

29

Namjena:	☒ javna	☐ sakralna	☐ privatna
Valorizacija:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Arhitektonski snimak:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Grafička dokumentacija:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Laboratorijske analize:	☒ žbuke	☐ pigmenti	☐ veziva
Stanje kulturnog dobra:	☐ restauracija u tijeku	☒ restaurirano	☐ potrebna restauracija
	☐ konzervirano	☐ uništeno	☐ nepotrebna restauracija

KOMENTAR: Grafiti koji se nalaze na zidovima nekadašnje žitnice i na pojedinim mjestima označavaju matematičke račune, vjerojatno prodane robe, ali većinom se radi o prikazima posvetnih križeva, galija i votivnih natpisa. Na zapadnom zidu prvoga kata ističe se Prikaz Rođenja Kristova za koji se pretpostavlja da je nastao već u prvim desetljećima nakon izgradnje žitnice.

sl. 1 Pogled na oslik

sl. 2 Klaustar samostana

sl. 3 Detalj oslika

Franjevački samostan Pohodenja Marijina

lokacija: Na rivi 1, Rožat, Mokošica
oznaka kulturnog dobra: Z – 1613
vrsta kulturnog dobra: Nepokretno
nadležni konzervatorski odjel: Dubrovnik
 vlasništvo: Franjevački samostan Pohodenja Marijina
mjesto oslika: Refektorij samostana
autor: Nepoznat
slikarska tehnika: Fresco
vrijeme: 16 st.
tema: Ribe Polanda, Tunj
površina oslika: 6 m²

31

Namjena:	☐ javna	☒ sakralna	☐ privatna
Valorizacija:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Arhitektonski snimak:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Grafička dokumentacija:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Laboratorijske analize:	☐ žbuke	☐ pigmenti	☐ veziva
Stanje kulturnog dobra:	☐ restauracija u tijeku	☒ restaurirano	☐ potrebna restauracija
	☐ konzervirano	☐ uništeno	☐ nepotrebna restauracija

KOMENTAR: Freska u samostanskoj blagovaonici svojom tematikom podsjeća na legendu s kraja 16. st. prema kojoj su se redovnici nahranili dvjema ribama iz Omble, a otkrivena je prilikom istraživanja i restauracije samostana između 1983. i 1986. godine provedenih nakon potresa iz 1979. godine. U nedavnoj obnovi samostana freska je restaurirana.

BIBLIOGRAFIJA:

JURIĆ, FRANO, Franjevački samostan u Dubrovačkoj rijeci, Zagreb, 1916.

KOMENTAR: Iako se prema literarnim izvorima njegovo postojanje pretpostavljalo i ranije, oslik je pronađen prilikom djelomičnih istražnih radova koje je 1963. godine proveo Zavod za zaštitu spomenika kulture iz Dubrovnika pod vodstvom Dubravke Beritić. Potrebna je hitna restauratorska intervencija zbog iznimne vrijednosti samog oslika i istraživanja ostalih zidnih ploha unutar središnje dvorane. *Dvije su vremenske faze oslika: prva iz razdoblja nadbiskupa Beccadellija (1557.) koja sadrži portrete i alegorije te druga koja se odnosi na oslik nadbiskupskog grba i natpis iz 1692. g. (u vrijeme nadbiskupa Giovannija Vicenza Lucchesinija).

sl. 1 Fragment oslikanog friza saloče na 1. katu, Prikaz Rota Vergilii, portret Vergilija i amblem s divljim golubom

sl. 2 Pogled na ljetnikovac

sl. 3 Prikaz Alegorije s labudom

Ljetnikovac Beccadelli (Biskupija)

lokacija: Suđurađ, otok Šipan

oznaka kulturnog dobra: Z – 968

vrsta kulturnog dobra: Nepokretno

nadležni konzervatorski odjel: Dubrovnik

vlasništvo: privatno, Grad Dubrovnik

mjesto oslika: 1. kat, središnja dvorana (friz)

autor: Pellegrino Broccardo

slikarska tehnika: Fresco

vrijeme: 16 st. *

tema: Portreti Jacopa Sannazara, Pietra Bemba, Andree Navagera, Girolama Contarinija i Michelangela, Vergilija, alegorijsko mitološki prikazi, puti, grbovi nadbiskupa i pape Marcela II.

površina oslika: cca. 10, 5 m²

Namjena:	☐ javna	☐ sakralna	☒ privatna
Valorizacija:	☒ da**	☐ ne	☐ u tijeku
Arhitektonski snimak:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Grafička dokumentacija:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Laboratorijske analize:	☐ žbuke	☐ pigmenti	☐ veziva
Stanje kulturnog dobra:	☐ restauracija u tijeku	☐ restaurirano	☒ potrebna restauracija
	☐ konzervirano	☐ uništeno	☐ nepotrebna restauracija

BIBLIOGRAFIJA:

- TORBARINA, JOSIP, Fragmenti iz neizdatih pisama Lodovika Beccadellija, "Dubrovnik" I, Dubrovnik, 1929.
- TORBARINA, JOSIP, Jedan dubrovački nadbiskup (Lodoviko Bekadeli, 1555 – 1560), Nova Evropa, knjiga XXI, broj 3, 1930.
- GRUJIĆ, NADA, "Ljetnikovac Ludovica Beccadellija na Šipanu", Peristil, 12 – 13, Zagreb, (1969 – 1970), 99 – 106
- PRIJATELJ, KRUNO, "Za biografiju Pellegrina Brocarda, slikara nadbiskupa Lodovica Beccadellija", Radovi IPU 8/1984, Zagreb, 89 – 93
- MARKOVIĆ, VLADIMIR, Zidno slikarstvo 17. i 18. stoljeća u Dalmaciji, Zagreb, 1985.
- GRUJIĆ, NADA, "Ladanjska arhitektura dubrovačkog područja", Zagreb, 1992., 130, 198 – 199
- GRUJIĆ, NADA, "Francesco della Volpaia na Šipanu", Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji, 33, Split, 1992., 79 – 94
- GRUJIĆ, NADA, "La villa di Ludovico Beccadelli nell'isola di Šipan presso Dubrovnik", Studi in onore di Renato Cevese, Vicenza, 2000., 303 – 312
- SRŠA, IVAN, Izvještaj o očevidu i fotodokumentiranju zidnog oslika na prvom katu Ljetnikovca Beccadelli na otoku Šipanu, Zagreb, 2004.
- **PELC, MILAN, "Freske u Ljetnikovcu nadbiskupa Beccadellija na Šipanu, Umjetnički dodiri dviju Jadranskih obala u 17. i 18. stoljeću", Zbornik radova, Književni krug Split, Split, 2007., 159 – 173
- TRŠKA, TANJA, "Lodovico Beccadelli i likovna kultura Bologne u dubrovačkom kontekstu", Sic ars dependitur arte: Zbornik u čast Vladimira Markovića, IPU, Zagreb, 2009., 529 – 538

sl. 1 Prikazi Božice Silve, Scena Hortenzijinog govora i prikaz Božice Rhee

sl. 2 Pogled na ljetnikovac

sl. 3 Scena Rimljanki koje otkupljuju slobodu za domovinu od Gala

Ljetnikovac Petra Sorškočevića

lokacija: Lapadska obala 6, Dubrovnik
oznaka kulturnog dobra: Z – 4390
vrsta kulturnog dobra: Nepokretno
nadležni konzervatorski odjel: Dubrovnik
vlasništvo: HAZU

mjesto oslika: Lođa
autor: Nepoznat
slikarska tehnika: Fresco
vrijeme: 16 st.
tema: Scene iz rimskih antičkih mitova, alegorijske figure
površina oslika: cca. 44 m²

35

Namjena:	☒ javna	☐ sakralna	☐ privatna
Valorizacija:	☒ da*	☐ ne	☐ u tijeku
Arhitektonski snimak:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Grafička dokumentacija:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Laboratorijske analize:	☐ žbuke	☐ pigmenti	☐ veziva
Stanje kulturnog dobra:	☐ restauracija u tijeku	☐ restaurirano	☒ potrebna restauracija
	☐ konzervirano	☐ uništeno	☐ nepotrebna restauracija

KOMENTAR: Iako postoje indicije da su zidne slike restaurirane tijekom 19. stoljeća o tim se eventualnim zahvatima zasad ne može ništa pouzdano kazati. Nakon preuzimanja ljetnikovca od strane Historijskog instituta JAZU (Zavod za povijesne znanosti HAZU) određene je restauratorske radove 1955. godine na inicijativu dr. sc. Cvita Fiskovića i Lukše Beritića izveo restaurator Filip Dobrošević iz Splita. Zavod za restauriranje umjetnina obavio je istraživanja 1992. g. Zbog specifične lokacije zidnih slika u poluotvorenoj lođi potrebna je hitna konzervatorsko–restauratorska intervencija.

BIBLIOGRAFIJA:

*FISKOVIĆ, CVITO, Sorškočevićev ljetnikovac u Lapadu, Bulletin JAZU, Zagreb, 1953.

ĐURIĆ, VOJISLAV, Dubrovačka slikarska škola, Beograd, 1963.

FISKOVIĆ, CVITO, Kultura dubrovačkog ladanja, Split, 1966.

MARKOVIĆ, VLADIMIR, Zidno slikarstvo 17. i 18. stoljeća u Dalmaciji, Zagreb, 1985.

GRUJIĆ, NADA, Ladanjska arhitektura dubrovačkog područja, Zagreb, 1991.

Izvještaj Zavoda za restauriranje umjetnina, Ljetnikovac Sorškočević na Lapadu Dubrovnik, Zagreb, 1992.

36

sl. 1 Pogled na luk u čitaonici

sl. 2 Pogled na palaču

sl. 3 Detalj oslika

Palača Sponza (Državni arhiv)

lokacija: Sv. Dominika 1, Dubrovnik

oznaka kulturnog dobra: Z – 5981

vrsta kulturnog dobra: Nepokretno

nadležni konzervatorski odjel: Dubrovnik

vlasništvo: Državni arhiv u Dubrovniku

mjesto oslika: Podgled luka u čitaonici, 1. kat

autor: Nepoznat

slikarska tehnika: Fresco

vrijeme: 16 st. *

tema: Lisnati ornament, portret Pape Pija IV.

površina oslika: cca. 1 m²

37

Namjena:	☒ javna	☐ sakralna	☐ privatna
Valorizacija:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Arhitektonski snimak:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Grafička dokumentacija:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Laboratorijske analize:	☐ žbuke	☐ pigmenti	☐ veziva
Stanje kulturnog dobra:	☐ restauracija u tijeku	☒ restaurirano	☐ potrebna restauracija
	☐ konzervirano	☐ uništeno	☐ nepotrebna restauracija

KOMENTAR: *Fragmentarno sačuvani zidni oslik nedovoljno argumentirano se datira u 16. stoljeće, a vjerojatno je prvi put konzerviran prilikom obnove čitaonice 1952. godine, zatim ponovno tijekom 2013. i 2014. godine. Postoji mogućnost da su ove freske nastale u sklopu uređenja biskupske kapele koju je krajem 17. stoljeća u jednoj od susjednih prostorija na prvom katu palače privremeno bio uredio nadbiskup Lucchesini. Potrebno je konzervatorsko–restauratorsko i povijesnoumjetničko istraživanje oslika.

BIBLIOGRAFIJA:

*MARKOVIĆ, VLADIMIR, "Zidno slikarstvo 17. i 18 stoljeća u Dalmaciji", Zagreb, 1985.

TRŠKA, TANJA, "Obnove nadbiskupskih posjeda u Dubrovniku u vrijeme nadbiskupa G. V. Lucchesinija", Peristil 56/2013, Zagreb, 143 – 154.

sl. 1 Južni zid svetišta

sl. 2 Pogled na crkvu

sl. 3 Detalj zidne slike, scena Propovijed u hramu

Crkva Gospe od Šunja

lokacija: Šunj, otok Lopud

oznaka kulturnog dobra: Z – 4392

vrsta kulturnog dobra: Nepokretno

nadležni konzervatorski odjel: Dubrovnik

vlasništvo: Dubrovačka biskupija

mjesto oslika: Svetište, bočni zidovi

autor: Nepoznat

slikarska tehnika: Fresco

vrijeme: 17 st.

tema: Kristološki ciklus, evanđelisti, prikaz arhitekture

površina oslika: cca. 17 m²

Namjena:	☐ javna	☒ sakralna	☐ privatna
Valorizacija:	☒ da*	☐ ne	☐ u tijeku
Arhitektonski snimak:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Grafička dokumentacija:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Laboratorijske analize:	☒ žbuke	☒ pigmenti	☒ veziva
Stanje kulturnog dobra:	☒ restauracija u tijeku	☐ restaurirano	☐ potrebna restauracija
	☐ konzervirano	☐ uništeno	☐ nepotrebna restauracija

KOMENTAR: Hrvatski restauratorski zavod započeo je istražne radove na zidnim slikama koje su otkrivene 2006. g., nakon čega su uslijedili konzervatorsko-restauratorski radovi. Zidne slike u svetištu crkve Gospe od Šunja prikazuju Kristološki ciklus podijeljen u zasebne scene unutar osmerokutnih i šesterokutnih slikanih okvira na kojima su se tijekom konzervatorsko-restauratorskog istraživanja pronašli tragovi pozlate, što ukazuje na izuzetno bogatstvo u opremanju ove crkve- matice bratovštine.

BIBLIOGRAFIJA:

LISIČAR, VICKO, Lopud – Historički i suvremeni prikaz, vlastita naklada, Dubrovnik 1931.

MARINOVIĆ, ANTE, "Lopudska Universitas", Anali 3, 1954, 181 – 235.

Izveštaj Hrvatskog restauratorskog zavoda, Crkva Gospe od Šunja, otok Lopud, Dubrovnik, 2007., 2008., 2009., 2010., 2011., 2012., 2013., 2016.

*ŠULIĆ, VERONIKA, Valorizacija zidne slike u svetištu Crkve Gospe od Šunja, Izveštaj Hrvatskog restauratorskog zavoda, Crkva Gospe od Šunja, otok Lopud, Dubrovnik, 2011.

sl. 1 Prikaz Posljednjeg suda na zidu iznad trijumfalnog luka

sl. 2 Pogled na crkvu

sl. 3 Svod svetišta, prikaz sv. Ivana Evanđelista

Crkva sv. Vida, Modesta i Krescencije

lokacija: Potok 8, Trsteno

oznaka kulturnog dobra: P – 4912

vrsta kulturnog dobra: Nepokretno

nadležni konzervatorski odjel: Dubrovnik

vlasništvo: Dubrovačka biskupija

mjesto oslika: Svetište, zid trijumfalnog luka, zapadni zid broda

autor: Nepoznat

slikarska tehnika: Fresco

vrijeme: 17 st.

tema: Votivni prikaz jedrenjaka (Karak), Poklonstvo kraljeva, Prikazanje u hramu, Posljednji sud, život sv. Kuzme i Damjana, mučeništvo sv. Vida, Modesta i Krescencije, četiri evanđelista, Preobraženje Kristovo

površina oslika: cca. 105 m²

Namjena:	☐ javna	☒ sakralna	☐ privatna
Valorizacija:	☒ da*	☐ ne	☐ u tijeku
Arhitektonski snimak:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Grafička dokumentacija:	☐ da	☐ ne	☒ u tijeku
Laboratorijske analize:	☒ žbuke	☒ pigmenti	☒ veziva
Stanje kulturnog dobra:	☒ restauracija u tijeku	☐ restaurirano	☐ potrebna restauracija
	☐ konzervirano	☐ uništeno	☐ nepotrebna restauracija

KOMENTAR: Konzervatorski odjel Dubrovnik istražio je zidne površine tijekom 2002. g. Hrvatski restauratorski zavod započeo je konzervatorsko–restauratorske radove na zidnim slikama 2009. g. U dosadašnjim radovima obuhvaćene su površine svetišta, zapadnog zida te gornje površine zida trijumfalnog luka koje se nalaze iznad recentnog ravnog stropa. Prikaz Posljednjeg suda vjernici ne mogu vidjeti jer je nedostupno zbog ugrađenog ravnog stropa krajem 19. stoljeća.

BIBLIOGRAFIJA:

DRAČEVAC, ANTE, "Vizitacije dubrovačkog nadbiskupa Petra de Torresa župa Dubrovačkog primorja i otoka 1670 i 1671.", Zbornik Dubrovačkog primorja i otoka, 4, Dubrovnik, 1993, 77 – 86.
Izveštaj Hrvatskog restauratorskog zavoda, Crkva sv. Vida, Modesta i Krescencije, Dubrovnik, 2009., 2010., 2011., 2012., 2013., 2014., 2015.

*ŠULIĆ, VERONIKA, Crkva sv. Vida, Modesta i Krescencije, Valorizacija zidnih slika, dokumentacija HRZ-a, 2014.

sl. 1 Lođa, pogled na jugoistok

sl. 2 Pogled na ljetnikovac

sl. 3 Lođa, pogled na jugoistok

Ljetnikovac Sorkočević (“Skala”)

lokacija: Na Skali 4/1, Komolac
oznaka kulturnog dobra: Z – 4582
vrsta kulturnog dobra: Nepokretno
nadležni konzervatorski odjel: Dubrovnik
vlasništvo: ACI d.d.

mjesto oslika: Lođa
autor: Nepoznat
slikarska tehnika: Fresco
vrijeme: 17/18 st.
tema: Mitološko – alegorijske scene
površina oslika: cca. 203 m²

43

Namjena:	☒ javna	☐ sakralna	☐ privatna
Valorizacija:	☒ da*	☐ ne	☐ u tijeku
Arhitektonski snimak:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Grafička dokumentacija:	☒ da	☐ ne	☒ u tijeku
Laboratorijske analize:	☒ žbuke	☒ pigmenti	☒ veziva
Stanje kulturnog dobra:	☒ restauracija u tijeku	☐ restaurirano	☐ potrebna restauracija
	☐ konzervirano	☐ uništeno	☐ nepotrebna restauracija

KOMENTAR: Hrvatski restauratorski zavod započeo je s konzervatorsko–restauratorskim radovima 2006. g. s povremenim prekidima. Dopunjena su saznanja o tematici ovih zidnih slika, te o vremenu nastanka.

BIBLIOGRAFIJA:

- SCHNEIDER, ARTHUR, "Fotografsko snimanje umjetničkih spomenika u Dubrovniku i okolici"; u: Ljetopis JAZU, Zagreb, 1937., 217 – 218
- ĐURIĆ, VOJISLAV, Dubrovačka slikarska škola, Beograd, 1963., 235 – 236
- Izveštaj o istraživanju RZH, Zagreb, 1972.
- MARKOVIĆ, VLADIMIR, "Mit i povijest na zidnim slikama u Sorkočevićevu ljetnikovcu u Rijeci Dubrovačkoj", u: Fiskovićev zbornik, Split, 1980., 419 – 519
- MARKOVIĆ, VLADIMIR, "Zidne slike u ljetnikovcu dubrovačkog plemića", Dometi 1 – 2 – 3, Rijeka, 1981., 96 – 121
- MARKOVIĆ, VLADIMIR, "Zidno slikarstvo 17. i 18. stoljeća u Dalmaciji", Dometi 1 – 2 – 3, Rijeka, 1983., 125 – 150
- MARKOVIĆ, VLADIMIR, "Zidno slikarstvo 17. i 18. stoljeća u Dalmaciji", Zagreb, 1985., 24 – 42
- GRUJIĆ, NADA, Ladanjska arhitektura dubrovačkog područja, Zagreb, 1991.
- MARKOVIĆ, VLADIMIR, "O predlošcima za zidne slike 17. i 18. st. u Dubrovniku", u: Peristol, 37, Zagreb, (1994.), 131 – 146
- Izveštaj Hrvatskog restauratorskog zavoda, Ljetnikovac Sorkočević, Dubrovnik, 2006.
- *ŠULIĆ, VERONIKA, "Tri faze zidnih slika ljetnikovca Sorkočević u Rijeci Dubrovačkoj", časopis Portal, Zagreb, 1/2010, 31 – 44

44

sl. 1 Prizemlje, istočni zid predvorja

sl. 2 Pogled na palaču

sl. 3 Osluk u stubištu, alegorijska figura

Palača Sorokočević (Biskupska palača)

lokacija: Držićeva poljana 3, Dubrovnik

oznaka kulturnog dobra: RST – 1234 – 1986

vrsta kulturnog dobra: Nepokretno

nadležni konzervatorski odjel: Dubrovnik

vlasništvo: Dubrovačka biskupija

mjesto oslika: Prizemlje, stubište

autor: Nepoznat

slikarska tehnika: Fresco

vrijeme: 17/18 st.

tema: Iluzionistički prikaz arhitekture i alegorijski likovi

površina oslika: cca. 715 m²

Namjena:	☒ javna	☒ sakralna	☒ privatna
Valorizacija:	☒ da*	☐ ne	☐ u tijeku
Arhitektonski snimak:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Grafička dokumentacija:	☐ da	☐ ne	☒ u tijeku
Laboratorijske analize:	☒ žbuke	☐ pigmenti	☐ veziva
Stanje kulturnog dobra:	☒ restauracija u tijeku	☐ restaurirano	☐ potrebna restauracija
	☐ konzervirano	☐ uništeno	☐ nepotrebna restauracija

KOMENTAR: Nakon oštećenja potresom iz 1979. godine Zavod za restauriranje umjetnina je s voditeljem Vladimirom Markovićem istražio povijesnu slojevitost Palače Sorokočević, danas Biskupske palače, te izradio elaborat sa smjericama za obnovu palače. Hrvatski restauratorski zavod obavlja konzervatorsko–restauratorske radove na zidnim slikama od 2004. godine s prekidima.

BIBLIOGRAFIJA:

*MARKOVIĆ, VLADIMIR, Elaborat istraživanja Palača Sorokočević (Biskupska) Dubrovnik, Zavod za restauriranje umjetnina, Zagreb, 1993.

HORVAT LEVAJ, KATARINA, Barokne palače u Dubrovniku, IPU, Zavod HAZU Dubrovnik, Zagreb – Dubrovnik, 2001.

HORVAT LEVAJ, KATARINA, "Tommaso Napoli u Dubrovniku, Umjetnički dodiri dviju jadranskih obala u 17. i 18. stoljeću", Zbornik radova, uredili Vladimir Marković i Ivana Prijatelj-Pavičić, Književni krug Split, Split, 2007., 31 – 52.

Izveštaji Hrvatskog restauratorskog zavoda, Dubrovnik, Palača Sorokočević (Biskupska), 2008., 2009., 2011., 2012, 2013, 2014, 2015, 2016.

sl. 1 Pogled na fragmente oslika

sl. 2 Pogled na samostan

sl. 3 Scena Nošenje križa

Franjevački samostan Gospe od Špilice

lokacija: otok Lopud

oznaka kulturnog dobra: Z – 1614

vrsta kulturnog dobra: Nepokretno

nadležni konzervatorski odjel: Dubrovnik

vlasništvo: Franjevački samostan Male braće Dubrovnik

mjesto: Zidovi refektorija

autor: Nepoznati autor

slikarska tehnika: Secco

vrijeme: 17/18 st.

tema: Galerija svetih otaca, natpis Martinus IV, Nošenje Križa

površina oslika: 40 m²

Namjena:	☒ javna	☐ sakralna	☒ privatna*
Valorizacija:	☒ da**	☐ ne	☐ u tijeku
Arhitektonski snimak:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Grafička dokumentacija:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Laboratorijske analize:	☒ žbuke	☒ pigmenti	☒ veziva
Stanje kulturnog dobra:	☐ restauracija u tijeku	☐ restaurirano	☒ potrebna restauracija
	☒ konzervirano	☐ uništeno	☐ nepotrebna restauracija

KOMENTAR: Franjevački samostan Gospe od Špilice nije dostupan javnosti. Franjevački red je ugovorio koncesijsko korištenje samostana u trajanju od 99 godina (do 2101 god.), te je korištenje samostana s privatnom namjenom, s povremenom organizacijom javnog sadržaja

BIBLIOGRAFIJA:

LISIČAR, VICKO, Lopud – Historički i suvremeni prikaz, vlastita naklada, Dubrovnik, 1931., 47-50

*ŠULIĆ, VERONIKA, Rezultati istražnih radova zidnog oslika, Franjevački samostan Gospe od Špilice, Dubrovnik, 2004.

sl. 1 Pogled na svod u svetištu, scena Sv. Ignacije u nebeskoj slavi

sl. 2 Pogled na crkvu

sl. 3 Svetište

Crkva sv. Ignacija

lokacija: Poljana Ruđera Boškovića, Dubrovnik
oznaka kulturnog dobra: RST 1229 – 1986
vrsta kulturnog dobra: Nepokretno
nadležni konzervatorski odjel: Dubrovnik
 vlasništvo: Rezidencija Družbe Isusove Dubrovnik

mjesto oslika: Apsida i apsidalni svod
autor: Gaetano Garcia
slikarska tehnika: Fresco
vrijeme: 18. st.
tema: Prizori iz života sv. Ignacija Lojolskog
površina oslika: Nepoznata

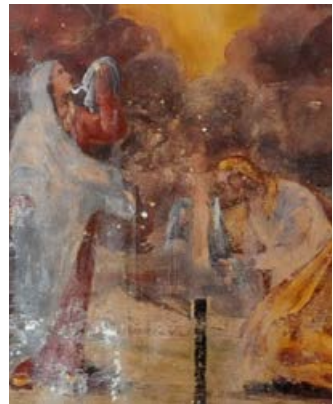
49

Namjena:	☐ javna	☒ sakralna	☐ privatna
Valorizacija:	☒ da*	☐ ne	☐ u tijeku
Arhitektonski snimak:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Grafička dokumentacija:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Laboratorijske analize:	☐ žbuke	☐ pigmenti	☐ veziva
Stanje kulturnog dobra:	☐ restauracija u tijeku	☒ restaurirano	☐ potrebna restauracija
	☐ konzervirano	☐ uništeno	☐ nepotrebna restauracija

KOMENTAR: Isusovačka crkva sv. Ignacija građena je kao barokna jednobrodna crkva s reprezentativnim pročeljem po uzoru na crkvu sv. Ignacija u Rimu. Projekt je izradio arhitekt Andrea Pozzo, a gradnja je dovršena 1725. godine. Iluzionističke barokne freske s prizorima iz života sv. Ignacija Lojolskog, koje se nalaze u unutrašnjosti crkve, izveo je Gaetano Garcia, slikar španjolskog podrijetla koji je radio u radionici Francesca Solimene u Palermu, a pretpostavlja se da je pozvan iz Rima da oslika isusovačku crkvu u Dubrovniku po rimskim predlošcima.

BIBLIOGRAFIJA:

- VANINO, MIROSLAV, Ljetopis dubrovačkog kolegija, Vrela i prinosi, Dubrovnik, 1937.
 *PRIJATELJ, KRUNO, "Garcijine freske u dubrovačkoj isusovačkoj crkvi", Peristil 16/17, 1973/74, Zagreb, 95 – 106
 PRIJATELJ, KRUNO, "Barok u Dalmaciji", Barok u Hrvatskoj, Zagreb, 1982.
 MARKOVIĆ, VLADIMIR, "Zidno slikarstvo 17. i 18. stoljeća u Dalmaciji", Društvo povjesničara umjetnosti Hrvatske, Zagreb, 1985., 56-68
 MARKOVIĆ, VLADIMIR, "O predlošcima za zidne slike 17. i 18. st. u Dubrovniku", Peristil 37, Zagreb, 1994., 137 – 145
 MIRKOVIĆ, MARIJA, "Sv. Ignacije Loyolski u hrvatskoj ikonografiji", u: Obnovljeni život (49) 2, Zagreb, 1994, 215-225
 HORVAT LEVAJ, KATARINA, Barokna arhitektura, ured. Nives Tomašević, naklada Ljevak d.o.o., Zagreb, 2015, 157-165

sl. 1 Pogled na unutrašnjost crkve

sl. 2 Pogled na crkvu

sl. 3 Prikaz Marije i Magdalene

Crkva sv. Križa

lokacija: Gornji kono, Dubrovnik

oznaka kulturnog dobra: Z – 3271

vrsta kulturnog dobra: Nepokretno

nadležni konzervatorski odjel: Dubrovnik

vlasništvo: Dubrovačka biskupija

mjesto oslika: Oltarne zidne slike

autor: Nepoznat

slikarska tehnika: Secco

vrijeme: 18 st.

tema: Magdalena i Marija, grešnici u paklu, sv. Petar, sv. Marko*

površina oslika: cca. 20 m²

Namjena:	☐ javna	☒ sakralna	☐ privatna
Valorizacija:	☒ da**	☐ ne	☐ u tijeku
Arhitektonski snimak:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Grafička dokumentacija:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Laboratorijske analize:	☐ žbuke	☐ pigmenti	☐ veziva
Stanje kulturnog dobra:	☒ restauracija u tijeku	☐ restaurirano	☐ potrebna restauracija
	☐ konzervirano	☐ uništeno	☐ nepotrebna restauracija

KOMENTAR: *Zidna slika podijeljena je u više zasebnih polja i čini poliptih. U centralnom su polju sv. Marija i sv. Magdalena impostirane prema drvenom raspelu s Kristom koje je smješteno u sredini zidne slike. Kompozicija zidne slike i drvenog raspela u stvarnom materijalu čini ovaj oltarni poliptih jedinstvenim na području dubrovačke likovne baštine.

BIBLIOGRAFIJA:

**MARKOVIĆ, VLADIMIR, "Zidno slikarstvo 17. i 18. stoljeća u Dalmaciji", Zagreb, 1985.

LUPIS, VINICIJE, "Sv. Križ na Gornjem Konalu", Dubrovački horizonti, Dubrovnik, 47/2009., 102 – 112.

sl. 1 Niša pobočnog oltara

sl. 2 Pogled na crkvu

sl. 3 Detalj s prikazom dobročinstva Sv. Nikole (podjela miraza siromašnim djevojkama)

Crkva sv. Nikole

lokacija: Prijeko, Dubrovnik
oznaka kulturnog dobra: Z – 5980
vrsta kulturnog dobra: Nepokretno
nadležni konzervatorski odjel: Dubrovnik
 vlasništvo: Dubrovačka biskupija
mjesto oslika: Niša pobočnog oltara
autor: Nepoznat
slikarska tehnika: Secco
vrijeme: 18 st.
tema: Ciklus iz života sv. Nikole
površina oslika: 6 m²

53

Namjena:	☐ javna	☒ sakralna	☐ privatna
Valorizacija:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Arhitektonski snimak:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Grafička dokumentacija:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Laboratorijske analize:	☐ žbuke	☐ pigmenti	☐ veziva
Stanje kulturnog dobra:	☐ restauracija u tijeku	☐ restaurirano	☒ potrebna restauracija
	☐ konzervirano	☐ uništeno	☐ nepotrebna restauracija

KOMENTAR: Crkva sv. Nikole sadašnji izgled ima od početka 17. stoljeća kada je dograđivana, premda je unutar svojeg građevnog tkiva sačuvala elemente izvorne predromaničke građevine koja se klasificira u jednobrodnu građevinu s kupolom i raščlanjenih pročelja s plitkim lezenama te s pravokutnom apsidom izvana, a polukružnom iznutra. Prilikom konzervatorskih istraživanja 1974. godine pod vodstvom Dubravke Beritić u rastresitom materijalu ispod pločnika crkve pronađeni su fragmenti kvalitetnih srednjovjekovnih fresaka, no o njihovim se karakteristikama nije moglo ništa detaljnije zaključiti, a nije poznato gdje su skladišteni. Postojeći barokni oslik ograničen je na nišu bočnoga oltara.

BIBLIOGRAFIJA:

GIVANOVIĆ, NIKO, "Tri veoma stare sačuvane crkvice dubrovačke: "Sv. Nikola na Prijekom", "Sv. Jakob na Pelinama", i "Sigurat", Glasnik dubrovačkog učenog društva "Sveti Vlaho", Dubrovnik, 1929, 63-174.
 PEKOVIĆ, ŽELJKO, Crkva sv. Nikole na Prijekom, SHP, Split, 21/1991, 159 – 170

sl. 1 1. kat, hodnik sjevernog krila

sl. 2 Prikaz franjevačkog sveca

sl. 3 Pogled na Franjevački samostan

Franjevački samostan Male braće (sjeverno krilo)

lokacija: Placa 2, Dubrovnik

oznaka kulturnog dobra: ZDU – 16 (16 – 16)

vrsta kulturnog dobra: Nepokretno

nadležni konzervatorski odjel: Dubrovnik

vlasništvo: Franjevački samostan Male Braće

mjesto oslika: 1. kat, hodnik sjevernog krila

autor: Nepoznat

slikarska tehnika: Fresco

vrijeme: 18 st.

tema: Franjevački sveci (prvi mučenici)

površina oslika: 4.27 m²

Namjena:	☐ javna	☒ sakralna	☐ privatna
Valorizacija:	☒ da*	☐ ne	☐ u tijeku
Arhitektonski snimak:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Grafička dokumentacija:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Laboratorijske analize:	☒ žbuke	☒ pigmenti	☒ veziva
Stanje kulturnog dobra:	☐ restauracija u tijeku	☒ restaurirano	☐ potrebna restauracija
	☐ konzervirano	☐ uništeno	☐ nepotrebna restauracija

KOMENTAR: Freske su otkrivene 2006 g. Konzervatorsko–restauratorske radove obavljao je Hrvatski restauratorski zavod. Radovi su završeni 2009 g. Na zidnim slikama koje prikazuju franjevačke mučenike obavljen je restauratorski zahvat *stacco a massello* (tehnika odvajanja zidne slike zajedno s nosivom građom), a nakon graditeljske obnove hodnika zidne su slike ponovno ugrađene na izvorne pozicije u hodniku. *

BIBLIOGRAFIJA:

Izveštaj Hrvatskog restauratorskog zavoda, Izveštaj o konzervatorsko – restauratorskim radovima na zidnom osliku, na I. katu sjevernog samostanskog krila u 2006.

Izveštaj Hrvatskog restauratorskog zavoda, Dubrovnik, Franjevački samostan "Male braće", Dubrovnik, 2008.

*ŠULIĆ, VERONIKA, "Franjevački mučenici", časopis Dubrovnik, Dubrovnik, 1/2009, 147 – 182

sl. 1 Južni zid klaustra

sl. 2 Pogled na klaustar

sl. 3 Scena Sv. Franjo se odriče zemaljskih dobara

Franjevački samostan Male braće (kloster)

lokacija: Placa 2, Dubrovnik
oznaka kulturnog dobra: ZDU – 16 (16 – 16)
vrsta kulturnog dobra: Nepokretno
nadležni konzervatorski odjel: Dubrovnik
 vlasništvo: Franjevački samostan Male Braće

mjesto oslika: Lunete u klosteru
autor: Nepoznat, Zebedeo Piccini*
slikarska tehnika: Fresco – secco
vrijeme: 18. – 20. st.
tema: Ciklus iz života sv. Franje
površina oslika: cca. 137 m²

57

Namjena:	☒ javna	☒ sakralna	☐ privatna
Valorizacija:	☒ da**	☐ ne	☐ u tijeku
Arhitektonski snimak:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Grafička dokumentacija:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Laboratorijske analize:	☒ žbuke	☒ pigmenti	☒ veziva
Stanje kulturnog dobra:	☐ restauracija u tijeku	☒ restaurirano	☐ potrebna restauracija
	☐ konzervirano	☐ uništeno	☐ nepotrebna restauracija

KOMENTAR: Zidne su slike u lunetama klostra Samostana Male braće restaurirane (2009-2014), te rekonstruirane u dijelovima većih oštećenja slikanoga sloja. Radove je u programu restauratorskih radova Hrvatskog restauratorskog zavoda vodila diplomirana slikarica Ana Požar Piplica. *U prezentacijskom pristupu ukazalo se na tri faze oslikavanja luneta s naglaskom na prvu – ujedno i najkvalitetniju.

BIBLIOGRAFIJA:

Elaborat konzervatorsko restauratorskih radova 1, RZH, 1990.
 Izvještaj Hrvatskog restauratorskog zavoda, Franjevački samostan “Mala braća”, Dubrovnik, 2009, 2010.
 Izvještaj Hrvatskog restauratorskog zavoda, Izvještaj o konzervatorsko – restauratorskim radovima u klosteru samostana “Mala braća” u Dubrovniku, Dubrovnik, 2010.
 Izvještaj Hrvatskog restauratorskog zavoda, Franjevački samostan “Mala braća”, kloster, zapadno krilo, Dubrovnik, 2010., 2011.
 Izvještaj Hrvatskog restauratorskog zavoda, Franjevački samostan “Male braća”, kloster – sjeverno krilo, Dubrovnik, 2012.
 **POŽAR PIPLICA, ANA, Dubrovnik, zidni oslik u Klosteru franjevačkog samostana “Male braće”, izvještaj o konzervatorsko – restauratorskim radovima na osliku Franjevačkog samostana “Male braće”, 2014.

sl. 1 Osluk u riznici katedrale

sl. 2 Pogled na riznicu

sl. 3 Detalj medaljona

Katedrala Gospe Velike (Moćnik)

59

lokacija: Držićeva poljana, Dubrovnik

oznaka kulturnog dobra: RTS 1235 – 1986

vrsta kulturnog dobra: Nepokretno

nadležni konzervatorski odjel: Dubrovnik

vlasništvo: Dubrovačka biskupija

mjesto oslika: Zrcalni svod Moćnika (tri medaljona unutar stucco okvira)

autor: Petar Matejević (Mattei)

slikarska tehnika: Secco

vrijeme: 18 st.

tema: Citati iz sv. Pisma, Amblematski prikazi

površina oslika: 3 m²

Namjena:	☒ javna	☒ sakralna	☐ privatna
Valorizacija:	☒ da*	☐ ne	☐ u tijeku
Arhitektonski snimak:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Grafička dokumentacija:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Laboratorijske analize:	☒ žbuke	☒ pigmenti	☐ veziva
Stanje kulturnog dobra:	☐ restauracija u tijeku	☒ restaurirano	☐ potrebna restauracija
	☐ konzervirano	☐ uništeno	☐ nepotrebna restauracija

KOMENTAR: Kao jedan od glavnih akcenata interijera barokne katedrale kapelica za svetačke relikvije dovršena je 1717. – 1721. sudjelovanjem najznačajnijih domaćih i stranih majstora tada prisutnih u gradu. Hrvatski restauratorski zavod restaurirao je zidne slike zbog oštećenja uzrokovanih vlagom, a radovi na drvenim i štukatorskim dijelovima još su u tijeku

BIBLIOGRAFIJA:

*PRIJATELJ, KRUNO, Slikari XVII i XVIII stoljeća u Dubrovniku, SHP, sv. 1, Zagreb, 1949.

PRIJATELJ, KRUNO, Matejeva slikarska dekoracija dubrovačke riznice, "Situla", Rasprave Narodnoga muzeja v Ljubljani 14/15., Ljubljana 1974.

MARKOVIĆ, VLADIMIR, Zidno slikarstvo 17. i 18. st u Dalmaciji, DPUH, Zagreb, 1985.

Katedrala Gospe Velike u Dubrovniku, ured. HORVAT LEVAJ, KATARINA, IPU,

PREMERL, DANIEL, "Oprema barokne katedrale", Zagreb – Dubrovnik 2014, 215 – 263

sl. 1 Detalj oslika sa monogramom

sl. 2 Ulaz u kapelicu

sl. 3 Pogled unutar kapele u tijeku restauratorskih radova

Kapela Kneževa dvora

lokacija: Pred Dvorom 1, Dubrovnik

oznaka kulturnog dobra: RST – 1243 – 1986

vrsta kulturnog dobra: Nepokretno

nadležni konzervatorski odjel: Dubrovnik

vlasništvo: Grad Dubrovnik

mjesto oslika: Sve zidne plohe

autor: Nepoznat

slikarska tehnika: Secco

vrijeme: 18 st.

tema: Prikazi iz života Blažene Djevice Marije

površina oslika: Nepoznata

Namjena:	☒ javna	☐ sakralna	☐ privatna
Valorizacija:	☒ da*	☐ ne	☐ u tijeku
Arhitektonski snimak:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Grafička dokumentacija:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Laboratorijske analize:	☐ žbuke	☐ pigmenti	☐ veziva
Stanje kulturnog dobra:	☒ restauracija u tijeku ☐ konzervirano	☐ restaurirano ☒ uništeno	☐ potrebna restauracija ☐ nepotrebna restauracija

KOMENTAR: Kapelica Kneževa dvora, posvećena Rođenju Marijinom (Mala Gospa), dovršena je 1691. godine prema zamisli arhitekta Tommasa Napolija prilikom obnove dvora nakon katastrofalnoga potresa. Interijer joj je bio raskošno uređen štukaturama i oslikom iz 1696. godine koji je prilikom preuređenja s kraja 18. stoljeća zamijenjen klasicističkim oslikom scena iz Bogorodičina života. Nakon zapuštanja prostora i različitih intervencija tijekom 19. stoljeća restauraciju tog oslika izveo je početkom 1940-ih restaurator Ivo Scattolini. Zidne slike s vremenom su propale zbog secco tehnike. U tijeku je restauracija kojom će se pokušati konsolidirati preostali oslik. Arhivske fotografije zidnog oslika su sačuvane u muzejskoj dokumentaciji Kneževa dvora.

BIBLIOGRAFIJA:

*HORVAT LEVAJ, KATARINA; SEFEROVIĆ, RELJA, "Barokna obnova Kneževa dvora u Dubrovniku", Radovi IPU, 27/2003., Zagreb, 163 – 183

HORVAT LEVAJ, KATARINA, "Tommaso Napoli u Dubrovniku, Umjetnički dodiri dviju jadranskih obala u 17. i 18. stoljeću", Zbornik radova, Književni krug Split, 2007., 31 – 52.

HORVAT LEVAJ, KATARINA, "Barokna obnova Kneževa dvora", u katalogu izložbe "Knežev dvor u Dubrovniku", ur. Pavica Vilač, Dubrovački muzeji, Dubrovnik, 2016, 157-158

sl. 1 Saloča 1. kata

sl. 2 Pogled na ljetnikovac

sl. 3 Fragment zidne slike s prikazom "Pad giganata"

Ljetnikovac Bozdari–Škaprlenda

lokacija: Čajkovići, Dubrovnik
oznaka kulturnog dobra: Z – 4382
vrsta kulturnog dobra: Nepokretno
nadležni konzervatorski odjel: Dubrovnik
vlasništvo: Grad Dubrovnik

mjesto oslika: 1. kat
autor: Nepoznat
slikarska tehnika: Fresco – secco
vrijeme: 18 st.
tema: Mitološke scene

63

Namjena:	☐ javna	☐ sakralna	☐ privatna
Valorizacija:	☒ da*	☐ ne	☐ u tijeku
Arhitektonski snimak:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Grafička dokumentacija:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Laboratorijske analize:	☐ žbuke	☐ pigmenti	☐ veziva
Stanje kulturnog dobra:	☐ restauracija u tijeku	☐ restaurirano	☒ potrebna restauracija
	☐ konzervirano	☐ uništeno	☐ nepotrebna restauracija

KOMENTAR: Ljetnikovac Bozdari projektirao je venecijanski graditelj i kipar Marino Gropelli, a na reprezentativnom katu ljetnikovca sve su prostorije oslikane u parapetnoj zoni, dok je središnja dvorana bila cjelovito oslikana uključujući i svod. Potrebna je hitna restauratorska intervencija zbog sveukupno vrlo lošeg stanja građevine. Središnji svodni prikaz Pad giganata (s Neptunom) skinut je sa svoda 1989. godine tehnikom *strappo* (odvajanje pigmentnog sloja od nosioca - žbuke), a potom je u radionici Odjela za zidno slikarstvo i mozaik u Zagrebu prenesen na novi nosač i gdje je nakon toga pohranjen.

BIBLIOGRAFIJA:

- *Elaborat Ljetnikovac Bozdari – Caboga – Škaprlenda u Rijeci dubrovačkoj, Centar za povijesne znanosti, Odjel za povijest umjetnosti i Zavod za restauriranje umjetnina, Zagreb, 1986.
 MARKOVIĆ, VLADIMIR, Ljetnikovac Bozdari i Marino Gropelli, PPUD, 1990.
 GRUJIĆ, NADA, Ladanjska arhitektura dubrovačkog područja, IPU, Zagreb, 1991.
 MARKOVIĆ, VLADIMIR, "O predlošcima za zidne slike 17. i 18. st. u Dubrovniku", Peristil, 37, Zagreb, 1994., 137 – 145
 HORVAT LEVAJ, KATARINA, Barokna arhitektura, ured. Nives Tomašević, naklada Ljevak d.o.o., Zagreb, 2015, 526-530

sl. 1 Iluzionistički prikaz arhitekture,
kartuše sa prizorima iz Trojanskog ciklusa

sl. 2 Pogled na ljetnikovac

sl. 3 Pogled na oslik, prizemlje

Ljetnikovac Bunić–Gradić

lokacija: Obala Stjepana Radića, Dubrovnik

oznaka kulturnog dobra: Z – 4383

vrsta kulturnog dobra: Nepokretno

nadležni konzervatorski odjel: Dubrovnik

vlasništvo: Privatno

mjesto oslika: Prizemlje – glavna dvorana, saloča na 1. katu i bočna prostorija

autor: Nepoznat

slikarska tehnika: Fresco – secco

vrijeme: 18/19 st.

tema: Prikazi arhitekture, pejzaži, slikani reljefi, prikaz Trojanskog ciklusa

površina oslika: Nepoznata

Namjena:	☐ javna	☐ sakralna	☒ privatna
Valorizacija:	☒ da*	☐ ne	☐ u tijeku
Arhitektonski snimak:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Grafička dokumentacija:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Laboratorijske analize:	☐ žbuke	☐ pigmenti	☐ veziva
Stanje kulturnog dobra:	☐ restauracija u tijeku	☐ restaurirano	☒ potrebna restauracija
	☐ konzervirano	☐ uništeno	☐ nepotrebna restauracija

KOMENTAR: Potrebna hitna intervencija za očuvanje oslika.

BIBLIOGRAFIJA:

- *MARKOVIĆ, VLADIMIR, "Zidno slikarstvo 17. i 18 stoljeća u Dalmaciji", DPUH, Zagreb, 1985., str 43-46.
GRUJIĆ, NADA, Ladanjska arhitektura dubrovačkog područja, IPU, Zagreb, 1991.

sl. 1 Fragment oslika (arhivska fotografija)

sl. 2 Pogled na ljetnikovac

sl. 3 Sadašnje stanje saloče 1. kata

Ljetnikovac Zamanja

lokacija: Lopud, otok Lopud
 oznaka kulturnog dobra: Z - 942
 vrsta kulturnog dobra: Nepokretno
 nadležni konzervatorski odjel: Dubrovnik
 vlasništvo: Privatno

mjesto oslika: 1. kat
 autor: Nepoznat
 slikarska tehnika: Secco
 vrijeme: 18 st.
 tema: Nepoznata
 površina oslika: Nepoznata

67

Namjena:	☐ javna	☐ sakralna	☒ privatna
Valorizacija:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Arhitektonski snimak:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Grafička dokumentacija:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Laboratorijske analize:	☐ žbuke	☐ pigmenti	☐ veziva
Stanje kulturnog dobra:	☐ restauracija u tijeku	☐ restaurirano	☐ potrebna restauracija
	☐ konzervirano	☒ uništeno	☐ nepotrebna restauracija

KOMENTAR: Zbog uništenog krovišta na ljetnikovcu zidne su slike dugi niz godina bile izravno izložene raznim klimatskim uvjetima. Zid saloče na prvom katu na kojem se nalazio oslik je srušen, a pritom su uništene i zidne slike.

BIBLIOGRAFIJA:

GRUJIĆ, NADA, Ladanjska arhitektura dubrovačkog područja, IPU, Zagreb, 1991.

sl. 1 Saloča 1. kata

sl. 2 Pogled na palaču

sl. 3 Osluk u parapetu i prozorskim nišama

Palača Kerša (Festivalska palača)

lokacija: Od Sigurate 1

oznaka kulturnog dobra: Z – 3818

vrsta kulturnog dobra: Nepokretno

nadležni konzervatorski odjel: Dubrovnik

vlasništvo: Dubrovačke ljetne igre

mjesto oslika: Prizemlje i prvi kat

autor: Nepoznat

slikarska tehnika: Fresco – secco

vrijeme: 17 – 19 st.

tema: Alegorijsko mitološki likovi, scene iz antičke povjesti i klasične literature

površina oslika: Nepoznata

Namjena:	☒ javna	☐ sakralna	☐ privatna
Valorizacija:	☒ da*	☐ ne	☐ u tijeku
Arhitektonski snimak:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Grafička dokumentacija:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Laboratorijske analize:	☒ žbuke	☒ pigmenti	☒ veziva
Stanje kulturnog dobra:	☐ restauracija u tijeku	☒ restaurirano	☐ potrebna restauracija
	☐ konzervirano	☐ uništeno	☐ nepotrebna restauracija

KOMENTAR: Palača Kerša teško je oštećena u agresiji na Dubrovnik 6. prosinca 1991. godine, a u poslijeratnoj obnovi otkriveni su do tada nepoznati zidni oslici u parapetnim zonama na prvom katu te u prizemlju palače. Hrvatski restauratorski zavod započeo je s konzervatorsko–restauratorskim radovima 2001. g. Radovi su u cijelosti završeni 2008. g.

BIBLIOGRAFIJA:

- SRŠA, IVAN, Konzervatorski izvještaj iz Dubrovnika, Vijesti muzealaca i konzervatora, 1/4, Zagreb, 1992, 17 – 18
- NODARI, MAJA, Palača festivala i njena obnova, Izdanja službe za zaštitu spomenika, Dubrovnik, 1995., 13 – 15.
- HORVAT LEVAJ, KATARINA, "Dubrovačke barokne palače izgorjele u napadu na grad 6. prosinca 1991.", radovi IPU, Zagreb, 19/1995, 69 – 91.
- HORVAT LEVAJ, KATARINA, Barokne palače u Dubrovniku, IPU – HAZU, Zagreb – Dubrovnik, 2001.
- HORVAT LEVAJ, KATARINA, "Od baroknog klasicizma do neoklasicizma", Radovi IPU, 24/2000, Zagreb, 61-72
- *Izveštaj Hrvatskog restauratorskog zavoda, Dubrovnik, Palača Festivala (Palača Kerša); HORVAT LEVAJ, KATARINA, Valorizacija nalaza 2003.
- HORVAT LEVAJ, KATARINA, Barokna arhitektura, ured. Nives Tomašević, naklada Ljevak d.o.o., Zagreb, 2015, 514

70

sl. 1 Detalj oslika

sl. 2 Pogled na palaču

sl. 3 Osluk u empori

Palača Sorškočević (Biskupska palača) (empora)

71

lokacija: Držićeva poljana 3, Dubrovnik

oznaka kulturnog dobra: RST – 1234 – 1986

vrsta kulturnog dobra: Nepokretno

nadležni konzervatorski odjel: Dubrovnik

vlasništvo: Dubrovačka biskupija

mjesto oslika: Empora kapele sv. Bartula na 1. katu palače

autor: Nepoznat

slikarska tehnika: Fresco

vrijeme: 18 st.

tema: Veduta u ovalnom medaljonu, mramorizacija

površina oslika: cca. 7 m²

Namjena:	☒ javna	☒ sakralna	☒ privatna
Valorizacija:	☒ da*	☐ ne	☐ u tijeku
Arhitektonski snimak:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Grafička dokumentacija:	☒ da	☐ ne	☒ u tijeku
Laboratorijske analize:	☐ žbuke	☐ pigmenti	☐ veziva
Stanje kulturnog dobra:	☒ restauracija u tijeku	☐ restaurirano	☐ potrebna restauracija
	☐ konzervirano	☐ uništeno	☐ nepotrebna restauracija

KOMENTAR: Kapela sv. Bartula poznatija je po prijašnjem titularu sv. Kuzme i Damjana za koji se zna još iz vremena kad je kapela pripadala lokrumskim benediktincima. Empora na 1. katu palače otvorena je prema kapeli sv. Bartula četvrtastim otvorom s kovanom ogradom.

BIBLIOGRAFIJA:

*MARKOVIĆ, VLADIMIR, Elaborat istraživanja Palača Sorškočević (Biskupska) Dubrovnik, Zavod za restauriranje umjetnina, Zagreb, 1993.

HORVAT LEVAJ, KATARINA, Barokne palače u Dubrovniku, IPU – HAZU, Zagreb – Dubrovnik, 2001.

HORVAT LEVAJ, KATARINA, Tommaso Napoli u Dubrovniku, Umjetnički dodiri dviju jadranskih obala u 17. i 18. stoljeću, Zbornik radova, Književni krug Split, 2007., 31 – 52.

Izveštaj Hrvatskog restauratorskog zavoda, Palača Sorškočević (Biskupska palača), 2012.

ŠULIĆ, VERONIKA, Izveštaj Hrvatskog restauratorskog zavoda, Izveštaj o konzervatorsko – restauratorskim radovima u prostoriji 7a (empori), Dubrovnik, 2012.

sl. 1 Detalj oslika

sl. 2 Pogled na palaču

sl. 3 Oslík na stropu

Palača Sorkočević (Osnovna škola Marina Getaldića)

73

lokacija: Nikole Gučetića 1, Dubrovnik
oznaka kulturnog dobra: Z – 3818
vrsta kulturnog dobra: Nepokretno
nadležni konzervatorski odjel: Dubrovnik
 vlasništvo: Grad Dubrovnik

mjesto oslika: Strop dvorane prizemlja, strop dvorane 1. kat
autor: Nepoznat
slikarska tehnika: Fresco – secco
vrijeme: 18 st.
tema: Mitološke scene
površina oslika: 6 m²

Namjena:	☒ javna	☐ sakralna	☐ privatna
Valorizacija:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Arhitektonski snimak:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Grafička dokumentacija:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Laboratorijske analize:	☐ žbuke	☐ pigmenti	☐ veziva
Stanje kulturnog dobra:	☐ restauracija u tijeku	☒ restaurirano	☐ potrebna restauracija
	☐ konzervirano	☐ uništeno	☐ nepotrebna restauracija

KOMENTAR: Iako je Palača Sorkočević u svojoj unutrašnjoj opremi na prvom katu sačuvala renesansni drveni gređnjak na konzolama obojen u plavo sa zlatnim rubovima, ipak je značajna stilska obilježja dobila u svojoj kasnobaroknoj fazi kada se prostorije ukrašavaju rokoko štukaturama i oslikanim stropnim medaljonima.

BIBLIOGRAFIJA:

HORVAT LEVAJ, KATARINA, Barokne palače u Dubrovniku, IPU; Dubrovnik, HAZU, Zavod za povijesne znanosti, Dubrovnik-Zagreb, 2001.

sl. 1 Portret, parapet

sl. 2 Pogled na palaču

sl. 3 Prikaz roccai školjke iznad vrata

Palača Buća–Ranjina

lokacija: Ulica braće Andrijića 4, Dubrovnik

oznaka kulturnog dobra: Z – 3818

vrsta kulturnog dobra: Nepokretno

nadležni konzervatorski odjel: Dubrovnik

vlasništvo: Grad Dubrovnik

mjesto oslika: 1. kat, istočna dvorana; 2. kat, južna prostorija

autor: Nepoznat

slikarska tehnika: Secco

vrijeme: 18 st.

tema: Geometrijska dekoracija, portreti

površina oslika: Nepoznata

Namjena:	☒ javna	☐ sakralna	☐ privatna
Valorizacija:	☒ da*	☐ ne	☐ u tijeku
Arhitektonski snimak:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Grafička dokumentacija:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Laboratorijske analize:	☐ žbuke	☐ pigmenti	☐ veziva
Stanje kulturnog dobra:	☐ restauracija u tijeku	☐ restaurirano	☒ potrebna restauracija
	☐ konzervirano	☐ uništeno	☐ nepotrebna restauracija

KOMENTAR: Barokizirana palača nastala je spajanjem triju ranijih građevina, a pojedini elementi uređenja interijera (posebice stubište) imaju za dubrovačku stambenu arhitekturu veliko značenje. Prema stilskim karakteristikama bogate kamene plastike s velikom se vjerojatnošću može pretpostaviti da je barokizaciju palače početkom 18. stoljeća izveo mletački arhitekt Marino Gropelli, a može se uočiti i nekoliko faza oslika. Palača je istražena od 1983. do 1984. tijekom sustavnih istraživanja palača na Pustijerni.

BIBLIOGRAFIJA:

*RZH elaborat, DR. SC. MARKOVIĆ, VLADIMIR, 1989.

HORVAT LEVAJ, KATARINA, Barokne palače u Dubrovniku, IPU – HAZU, Zagreb – Dubrovnik, 2001.

SRŠA, IVAN, "Sažimanje prostora", Časopis Dubrovnik, 3, Matica Hrvatska, Dubrovnik, 2013.

GRUJIĆ, NADA, Kuća u Gradu, Matica Hrvatska, Dubrovnik, 2013.

76

sl. 1 1. kat palače, strop sjeverne prostorije

sl. 2 Pogled na palaču

sl. 3 1. kat palače, strop istočne prostorije

Palača Vlajki

lokacija: Od Sigurate 7, Dubrovnik
oznaka kulturnog dobra: Z – 5585
vrsta kulturnog dobra: Nepokretno
nadležni konzervatorski odjel: Dubrovnik
 vlasništvo: privatno

mjesto oslika: 1. kat palače, strop sjeverne i istočne prostorije

autor: Nepoznat

slikarska tehnika: Secco

vrijeme: 18 st., 1782 g.

tema: Vedute i mitološki likovi

površina oslika: cca. 30 m²

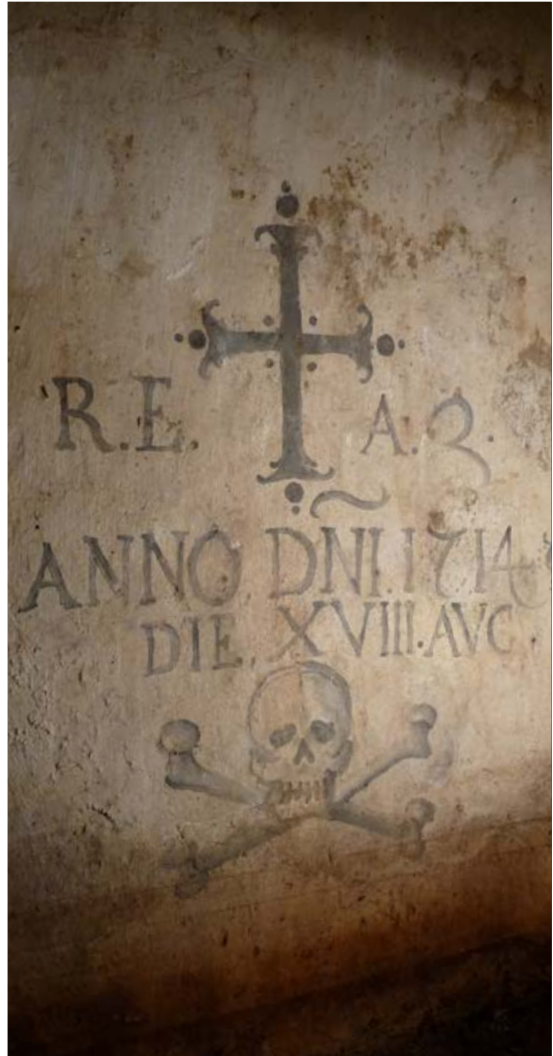
77

Namjena:	☒ javna	☐ sakralna	☒ privatna
Valorizacija:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Arhitektonski snimak:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Grafička dokumentacija:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Laboratorijske analize:	☐ žbuke	☐ pigmenti	☐ veziva
Stanje kulturnog dobra:	☐ restauracija u tijeku	☐ restaurirano	☐ potrebna restauracija
	☐ konzervirano	☐ uništeno	☒ nepotrebna restauracija

KOMENTAR: Trenutačna namjena palače je hostel. Potrebno je izvršiti grafičku dokumentaciju zidnih slika, napraviti laboratorijske analize i istražiti preostale zidne plohe, a naročito parapetnu zonu istočne prostorije koja u visini do 90 centimetara ima istak od zida.

BIBLIOGRAFIJA:

- HORVAT LEVAJ, KATARINA, "Od baroknog klasicizma do neoklasicizma", Radovi IPU, 24/2000, Zagreb, 61-72
 HORVAT LEVAJ, KATARINA, "Barokne palače u Dubrovniku", IPU, Zagreb – Dubrovniku, 2001.
 HORVAT LEVAJ, KATARINA; SEFEROVIĆ, RELJA, "Barokna obnova Kneževa dvora u Dubrovniku", Radovi IPU, Zagreb, 27/2003., 163 – 183.
 HORVAT LEVAJ, KATARINA, "Barokna obnova Kneževa dvora", u katalogu izložbe "Knežev dvor u Dubrovniku", ur. Pavica Vilač, Dubrovački muzeji, Dubrovnik, 2016, 157

sl. 1 Ulaz u grobnicu

sl. 2 Pogled na katedralu

sl. 3 Zidni oslik u sjevernoj grobnici

Katedrala Gospe Velike (grobnice u sakristiji)

lokacija: Držićeva poljana, Dubrovnik
oznaka kulturnog dobra: RTS 1235 – 1986
vrsta kulturnog dobra: Nepokretno
nadležni konzervatorski odjel: Dubrovnik
 vlasništvo: Dubrovačka Biskupija

mjesto oslika: Grobnica u podzemlju sakristije
autor: Nepoznat
slikarska tehnika: Fresco
vrijeme: 18. st.
tema: Simbolički prikazi
površina oslika: 8 m²

79

Namjena:	☐ javna	☒ sakralna	☐ privatna
Valorizacija:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Arhitektonski snimak:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Grafička dokumentacija:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Laboratorijske analize:	☐ žbuke	☐ pigmenti	☐ veziva
Stanje kulturnog dobra:	☐ restauracija u tijeku	☐ restaurirano	☒ potrebna restauracija
	☐ konzervirano	☐ uništeno	☐ nepotrebna restauracija

KOMENTAR: Nekoliko je poznatih primjera oslikanih grobnica na području grada Dubrovnika. S obzirom na specifičnost mjesta, dokumentacija je nedostatna da se sagleda opseg sličnih uradaka.

80

sl. 1 1. kat, središnja dvorana, zapadni zid

sl. 2 Pogled na ljetnikovac

sl. 3 Detalj oslika u stubištu

Ljetnikovac Bunić–Kaboga

lokacija: Batahovina b. b., Dubrovnik

oznaka kulturnog dobra: Z – 3993

vrsta kulturnog dobra: Nepokretno

nadležni konzervatorski odjel: Dubrovnik

vlasništvo: Ministarstvo kulture, Hrvatski restauratorski zavod, Grad Dubrovnik

mjesto oslika: Stubište, 1. kat, glavna dvorana

autor: Nepoznat

slikarska tehnika: Fresco – secco

vrijeme: 18 st.

tema: Iluzionistički prikaz arhitekture, geometrijska i floralna dekoracija

površina oslika: cca. 289 m²

81

Namjena:	☒ javna	☐ sakralna	☐ privatna
Valorizacija:	☒ da*	☐ ne	☐ u tijeku
Arhitektonski snimak:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Grafička dokumentacija:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Laboratorijske analize:	☒ žbuke	☒ pigmenti	☒ veziva
Stanje kulturnog dobra:	☒ restauracija u tijeku	☒ restaurirano	☐ potrebna restauracija
	☐ konzervirano	☐ uništeno	☐ nepotrebna restauracija

KOMENTAR: Dugi niz godina Ljetnikovac Bunić-Kaboga bio je u zapuštenom stanju koje se reflektiralo na očuvanost i probleme njegove materijalne strukture. Restauracijom građevine koja je inicirana "Fondacijom Batahovina" Ljetnikovac je obnovljen, ali restauratorski radovi na zidnim slikama obavljali su se dinamikom investitora koja nije bila optimalna za rješavanje mnogostrukih problema koje je ovom restauracijom trebalo riješiti. Zbog toga je restauracija zidnih slika još uvijek u tijeku.

BIBLIOGRAFIJA:

*HRZ elaborat, DR. SC. GRUJIĆ, NADA

Izveštaj Hrvatskog restauratorskog zavoda, Izveštaj o konzervatorsko – restauratorskim radovima u Ljetnikovcu Bunić – Kaboga na Batahovini, Dubrovnik, 2010.

Izveštaj Hrvatskog restauratorskog zavoda, Ljetnikovac Bunić – Kaboga, Dubrovnik, 2011 (2).

Izveštaj Hrvatskog restauratorskog zavoda, Ljetnikovac Bunić – Kaboga, Izveštaj o rezultatima do sada objavljenih konzervatorsko – restauratorskih radova na zidnim slikama, Dubrovnik, 2012.

Izveštaj Hrvatskog restauratorskog zavoda, Dubrovnik, Ljetnikovac Bunić – Kaboga, Dubrovnik, 2013.

GRUJIĆ, NADA, "Rezultati konzervatorsko – restauratorskih istraživanja u Ljetnikovcu Bunić – Kaboga u Rijeci Dubrovačkoj", Godišnjak HRZ – a "Portal", Zagreb, 5/2014.

sl. 1 Detalj oslika na stropu

sl. 2 Pogled na palaču

sl. 3 Strop biblioteke

Palača Bonda (Muzej ikona)

lokacija: Od Puča 8, Dubrovnik
oznaka kulturnog dobra: Z – 3818
vrsta kulturnog dobra: Nepokretno
nadležni konzervatorski odjel: Dubrovnik
 vlasništvo: Srpska pravoslavna crkvena općina Dubrovnik
mjesto oslika: Strop biblioteke
autor: Nepoznat
slikarska tehnika: Secco
vrijeme: 19 st.
tema: Ornamentalni prikaz
površina oslika: cca. 100 m²

83

Namjena:	☒ javna	☐ sakralna	☐ privatna
Valorizacija:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Arhitektonski snimak:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Grafička dokumentacija:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Laboratorijske analize:	☐ žbuke	☐ pigmenti	☐ veziva
Stanje kulturnog dobra:	☐ restauracija u tijeku	☒ restaurirano	☐ potrebna restauracija
	☐ konzervirano	☐ uništeno	☐ nepotrebna restauracija

KOMENTAR: Barokna palača vlasteoske obitelji Bonda sagrađena je na mjestu ranije, u potresu 1667. godine dijelom sačuvane renesansne palače, a tijekom 18. stoljeća doživjela je temeljito preuređenje. Barokna obnova, osim kvalitetnog oblikovanja dekorativnih elemenata, ostvarila je zanimljiv spoj aksijalne koncepcije prostora sa zatečenim strukturama. U drugoj polovini 19. stoljeća u palači je djelovala Narodna štionica, da bi je početkom 20. stoljeća nasljednici obitelji Bonda prodali Srpskoj pravoslavnoj crkvenoj općini. Drugoj polovici 19. stoljeća može se pripisati historicistički oslik stropa reprezentativne dvorane drugoga kata palače (danas Muzej ikona), moguće u sklopu uređenja za potrebe Narodne štionice. Oslik je inicijativom vlasnika otkriven i restauriran u razdoblju od 2011. do 2013. godine.

BIBLIOGRAFIJA:

HORVAT LEVAJ, KATARINA, Barokne palače u Dubrovniku, IPU – HAZU, Zagreb – Dubrovnik, 2001.
 VIĐEN, IVAN, Palače i zadužbine, u: Kultura Srba u Dubrovniku (1790. – 2010.), katalog izložbe, Srpska pravoslavna crkvena općina i Arhiv Srbije, Dubrovnik, 2012., str. 362-366

sl. 1 Zapadni zid, soba 8

sl. 2 Pogled na palaču

sl. 3 Detalj oslika, soba 8

Palača Sorškočević (Biskupska palača)

lokacija: Držičeva poljana 3, Dubrovnik
oznaka kulturnog dobra: RST – 1234 – 1986
vrsta kulturnog dobra: Nepokretno
nadležni konzervatorski odjel: Dubrovnik
 vlasništvo: Dubrovačka biskupija
mjesto oslika: 2. kat, zapadna soba
autor: Nepoznat
slikarska tehnika: Secco
vrijeme: 19 st.
tema: Geometrijska i floralna dekoracija
površina oslika: 64 m²

85

Namjena:	☒ javna	☒ sakralna	☒ privatna
Valorizacija:	☒ da*	☐ ne	☐ u tijeku
Arhitektonski snimak:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Grafička dokumentacija:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Laboratorijske analize:	☒ žbuke	☒ pigmenti	☒ veziva
Stanje kulturnog dobra:	☒ restauracija u tijeku	☐ restaurirano	☐ potrebna restauracija
	☐ konzervirano	☐ uništeno	☐ nepotrebna restauracija

KOMENTAR: U parapetnoj zoni prostorije na drugom katu palače nalazi se floralno geometrijski oslik vrlo sličan onom u Palači Kerša (palača Dubrovačkih ljetnih igara) u južnoj prostoriji.

BIBLIOGRAFIJA:

*MARKOVIĆ, VLADIMIR, Elaborat istraživanja Palača Sorškočević (Biskupska) Dubrovnik, Zavod za restauriranje umjetnina, Zagreb, 1993.

Izveštaj Hrvatskog restauratorskog zavoda, Dubrovnik, Palača Sorškočević (Biskupska), 2012.

ŠULIĆ, VERONIKA, Hrvatski restauratorski zavod, Izveštaj sastavu žbuka, 2014.

sl. 1 Detalj oslika

sl. 2 Pogled na unutrašnjost

sl. 3 Pogled na crkvu

Crkva sv. Roka

lokacija: Ulica Iza Roka, Dubrovnik
oznaka kulturnog dobra: P-2967
vrsta kulturnog dobra: Nepokretno
nadležni konzervatorski odjel: Dubrovnik
vlasništvo: Dubrovačka biskupija

mjesto oslika: Istočni zid desno od apside, južni zid desno od ulaza
autor: Nepoznat

slikarska tehnika: Secco, graffiti
vrijeme: 16./17. stoljeće (?), 19. stoljeće
tema: Brodovi, graffiti
površina oslika: cca. 4 m²

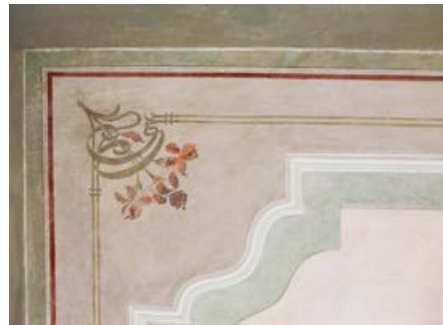
87

Namjena:	☐ javna	☒ sakralna	☐ privatna
Valorizacija:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Arhitektonski snimak:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Grafička dokumentacija:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Laboratorijske analize:	☐ žbuke	☐ pigmenti	☐ veziva
Stanje kulturnog dobra:	☐ restauracija u tijeku	☐ restaurirano	☒ potrebna restauracija
	☐	☐ uništeno	☐ nepotrebna restauracija

KOMENTAR: Jednobrodna crkva zrelorenesansnih stilskih obilježja građena je u nekoliko faza između 1540. i 1564. godine. Desakralizirana tijekom francuske okupacije, ostala je vojno skladište kroz čitavo 19. stoljeće da bi ponovno bila vraćena kultu 1900. godine. Nakon 1985. u crkvi su pohranjeni mramorni komadi demontiranoga glavnog oltara dubrovačke katedrale. Prilikom konzervatorsko-restauratorskih radova 2009. godine u sklopu izrade projekta sanacije crkve na južnom su i istočnom zidu pronađeni tragovi oslika. Djelomična otkrivenost oslikanih površina ne omogućuje detaljniji opis, no očito je da se radi o prikazu brodova i nekim natpisima, najvjerojatnije zavjetnoga sadržaja. Na istočnom zidu desno od apside također se nalazi prikaz broda, no on je prema pripadajućem natpisu nastao tijekom 19. stoljeća kada je crkva služila kao skladište. Zbog iznimno lošeg stanja istočnog zida (prodor vode) potrebna je njegova hitna građevinska sanacija i restauracija koja će omogućiti utvrđivanje opsega, datacije i atribucije oslika.

BIBLIOGRAFIJA:

FISKOVIĆ, CVITO, Naši graditelji i kipari XV. i XVI. stoljeća u Dubrovniku, JAZU, Zagreb, 1947.
 BOGDANOVIĆ, JOŠKO, "Crkva Sv. Roka u Dubrovniku i moguća obnova", časopis Dubrovnik, 2/2014., str. 87.-118.

sl. 1 Pogled na strop

sl. 2 Pogled na kuću

sl. 3 Detalj oslika

Općinska kuća Između polača 2

lokacija: Između Polača 2, Dubrovnik
oznaka kulturnog dobra: Z – 3818
vrsta kulturnog dobra: Nepokretno
nadležni konzervatorski odjel: Dubrovnik
 vlasništvo: Zaklada “Blaga djela”

mjesto oslika: Strop i zidovi 2. kata
autor: Nepoznat
slikarska tehnika: Secco
vrijeme: 19/20 st.
tema: Geometrijska i floralna dekoracija
površina oslika: 20 m²

89

Namjena:	☐ javna	☐ sakralna	☒ privatna
Valorizacija:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Arhitektonski snimak:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Grafička dokumentacija:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Laboratorijske analize:	☐ žbuke	☐ pigmenti	☐ veziva
Stanje kulturnog dobra:	☐ restauracija u tijeku	☒ restaurirano	☐ potrebna restauracija
	☐ konzervirano	☐ uništeno	☐ nepotrebna restauracija

KOMENTAR: Oslík se nalazi u općinskoj kući na Placi u kojoj je vjerojatno u prvoj polovici 18. stoljeća živio kolekcionar, polihistor i državni tajnik Ivo Aletin–Natali, a danas pripada zakladi „Blaga djela“ Oslík pripada uobičajenom repertoaru oslika stambenih interijera iz 19. stoljeća, a na inicijativu vlasnika je otkriven i restauriran 2012. godine.

BIBLIOGRAFIJA:

VUJIĆ, ZDRAVKA, Izvori muzeja u Hrvatskoj, Kontura, Zagreb, 2007., str. 213. – 219.
 ZELIĆ, DANKO, Utilitas et lucrum – općinske kuće u srednjovjekovnom Dubrovniku, u: Umjetnost i naručitelji, GUDELJ, JASENKA (UR.), Zbornik Dana Cvita Fiskovića, sv. III, Institut za povijest umjetnosti, Odsjek za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta, Zagreb, 2010., 9– 24.

sl. 1 Mramorizacija pilastara

sl. 2 Pogled na ljetnikovac

sl. 3 Pogled na strop

Ljetnikovac Gradi-Vuić

lokacija: Obala Stjepana Radića 1, Dubrovnik

oznaka kulturnog dobra: Z – 3272

vrsta kulturnog dobra: Nepokretno

nadležni konzervatorski odjel: Dubrovnik

vlasništvo: Privatno

mjesto oslika: Strop prizemlja, pilastri u lođi

autor: Nepoznat

slikarska tehnika: Fresco, grisaille

vrijeme: 18/19 st.

tema: Arhitektonsko iluzionistički motivi rozetica u kasetama, mramorizacija pilastara

površina oslika: Nepoznata

91

Namjena:	☐ javna	☐ sakralna	☒ privatna
Valorizacija:	☒ da*	☐ ne	☐ u tijeku
Arhitektonski snimak:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Grafička dokumentacija:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Laboratorijske analize:	☐ žbuke	☐ pigmenti	☐ veziva
Stanje kulturnog dobra:	☐ restauracija u tijeku	☐ restaurirano	☒ potrebna restauracija
	☐ konzervirano	☐ uništeno	☐ nepotrebna restauracija

KOMENTAR: Potrebna je konzervatorsko-restauratorska intervencija i sveobuhvatna dokumentacija oslika.

BIBLIOGRAFIJA:

*PEKOVIĆ, JELICA, Urbanistički plan uređenja Radeljević – Libertas, Konzervatorska dokumentacija, Dubrovnik, 2008.

sl. 1 Prikaz anđela u medaljonu

sl. 2 Pogled na samostan

sl. 3 Prijašnja samostanska biblioteka

Dominikanski samostan

lokacija: Ulica svetog Dominika 4, Dubrovnik

oznaka kulturnog dobra: RST – 1221

vrsta kulturnog dobra: Nepokretno

nadležni konzervatorski odjel: Dubrovnik

vlasništvo: Samostan sv. Dominika

mjesto oslika: Prostor prijašnje samostanske biblioteke

autor: Nepoznat

slikarska tehnika: Secco

vrijeme: 18 st.

tema: Prikaz anđela u medaljonu**

površina oslika: 2m²

Namjena:	☒ javna*	☐ sakralna	☐ privatna
Valorizacija:	☒ da***	☐ ne	☐ u tijeku
Arhitektonski snimak:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Grafička dokumentacija:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Laboratorijske analize:	☐ žbuke	☐ pigmenti	☐ veziva
Stanje kulturnog dobra:	☐ restauracija u tijeku ☐ konzervirano	☐ restaurirano ☐ uništeno	☒ potrebna restauracija ☐ nepotrebna restauracija

KOMENTAR: *Sadašnja namjena prostora je za potrebe međunarodnog fakulteta za diplomaciju DIU Libertas International University. ** U tijeku konzervatorskog sondiranja zidnih površina stare biblioteke otkriven je fragmentarno očuvan zidni oslik. No, tijekom obnove i prenamjene prostora za učionice fakulteta u zapadnom krilu samostana posljedično novoj parcelizaciji prostora u hodniku je ostao vidljiv samo jedan fragment oslika s prikazom anđela. *** Konzervatorske radove istraživanja zapadnog krila dominikanskog samostana obavljao je arhitektonski ured STUDIO VETMA d. o. o. 2007. godine, no dokumentacija o zidnim slikama (Elaborat konzervatorske studije) nije bilo moguće dobiti iz arhive navedenog arhitektonskog biroa i Konzervatorskog odjela Dubrovnik.

BIBLIOGRAFIJA:

***LUPIS, VINICIJE, ulomak rukopisa – Barokne intervencije u sklopu dominikanskog samostana i crkve u Dubrovniku Dominikanci u Hrvatskoj (ur. Dr. Sc. Igor Fisković), monografija, Galerija Klovićevi dvori – Hrvatska dominikanska provincija, Zagreb, 2011.

sl. 1 Pogled na strop

sl. 2 Pogled na pročelje

sl. 3 Detalj oslika na stropu

Palača na Gundulićevoj poljani

lokacija: Gundulićeva poljana 6, Dubrovnik
oznaka kulturnog dobra: Z – 1226
vrsta kulturnog dobra: Nepokretno
nadležni konzervatorski odjel: Dubrovnik
 vlasništvo: Društvo prijatelja dubrovačke starine

mjesto oslika: Strop dvorane 1. kata

autor: Nepoznat

slikarska tehnika: Secco

vrijeme: 19 st.

tema: Dekorativni motivi s uokvirenim medaljonima prikaza pejzaža

površina oslika: 24 m²

95

Namjena:	☒ javna	☐ sakralna	☐ privatna
Valorizacija:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Arhitektonski snimak:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Grafička dokumentacija:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Laboratorijske analize:	☐ žbuke	☐ pigmenti	☐ veziva
Stanje kulturnog dobra:	☐ restauracija u tijeku	☒ restaurirano	☐ potrebna restauracija
	☐ konzervirano	☐ uništeno	☐ nepotrebna restauracija

KOMENTAR: Stropni oslik na prvomu katu palače na Gundulićevoj poljani nije bio vidljiv ispod snižene stropne konstrukcije. U radovima obnove palače Društvo prijatelja dubrovačke starine otkrilo je oslik, a potom je uslijedila restauracija.

sl. 1 Pogled na crkvu

sl. 2 Osluk na zidu iznad trijumfalnog lika

sl. 3 Osluk u svetištu

Crkva sv. Jakova na Višnjici

lokacija: Ulica Vlaha Bukovca 14, Dubrovnik

oznaka kulturnog dobra: ZDU – 48 – 1963

vrsta kulturnog dobra: Nepokretno

nadležni konzervatorski odjel: Dubrovnik

vlasništvo: Dubrovačka biskupija

mjesto oslika: Trijumfalni zid

autor: Nepoznat

slikarska tehnika: Secco

vrijeme: 18/19 st.

tema: Dekorativni zastor, vinova loza

površina oslika: 16 m²

Namjena:	☐ javna	☒ sakralna	☐ privatna
Valorizacija:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Arhitektonski snimak:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Grafička dokumentacija:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Laboratorijske analize:	☐ žbuke	☐ pigmenti	☐ veziva
Stanje kulturnog dobra:	☐ restauracija u tijeku	☒ restaurirano	☐ potrebna restauracija
	☐ konzervirano	☐ uništeno	☐ nepotrebna restauracija

KOMENTAR: Benediktinski samostan Sv. Jakova iz prve polovice 13. stoljeća proširen je početkom 16. stoljeća. Njegova je važnost za dubrovačke benediktince bila velika s obzirom na to da su u njemu djelovali neki od najpoznatijih pripadnika reda i da je jedno vrijeme u njemu stolovao opat dubrovačke benediktinske kongregacije. Samostan je imao jasnu baroknu fazu iz koje je poznato da je glavni oltar izradio mletački kipar Francesco Cabianca. Za vrijeme francuske okupacije samostan je zajedno s crkvom opljačkan i desakraliziran, da bi u liturgijsku funkciju bio vraćen tek u 20. stoljeću. Nakon nedavnog restauratorskog zahvata vidljiv je u trijumfalnome luku i dijelom u svetištu barokni oslik, očito dio veće cjeline prosječne kvalitete.

BIBLIOGRAFIJA:

Samostan sv. Jakova u Dubrovniku, Arhitektonske i stilske značajke, prijedlog konzervatorskih smjernica, elaborat Instituta za povijest umjetnosti (autori: HORVAT – LEVAJ, KATARINA; BADURINA, ANĐELKO; TENŠEK, IVAN), Zagreb, 1998.
HORVAT LEVAJ, KATARINA, "Benediktinski samostan sv. Jakova", Peristil, 42/43, Zagreb, 1999/2000, 81-96.

sl. 1 Pogled na strop

sl. 2 Pogled na strop

sl. 3 Pogled na kuću Belotti

Kuća Belotti (Villa Orti)

lokacija: Ulica Branitelja Dubrovnika 30, Dubrovnik

oznaka kulturnog dobra: Z – 3818

vrsta kulturnog dobra: Nepokretno

nadležni konzervatorski odjel: Dubrovnik

vlasništvo: Privatno

mjesto oslika: Stropovi 1. kata, stubište

autor: Nepoznat

slikarska tehnika: Secco

vrijeme: 19 st.

tema: Geometrijska i floralna dekoracija

površina oslika: 20m²

Namjena:	☒ javna	☐ sakralna	☒ privatna
Valorizacija:	☒ da*	☐ ne	☐ u tijeku
Arhitektonski snimak:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Grafička dokumentacija:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Laboratorijske analize:	☐ žbuke	☐ pigmenti	☐ veziva
Stanje kulturnog dobra:	☐ restauracija u tijeku	☒ restaurirano	☐ potrebna restauracija
	☐ konzervirano	☒ uništeno	☐ nepotrebna restauracija

KOMENTAR: U istražnim radovima na kući Belotti otkriveni su zidni oslici u prizemlju kuće i na zidovima predvorja, a na katu stropna slikana dekoracija u svim prostorijama. Valorizacijom slikane dekoracije zaključeno je da oslici nemaju ujednačenu umjetničku vrijednost, stoga su se u obnovi stambene kuće sačuvala samo tri stropna oslika na katu, a u stubištu stropni medaljoni.

BIBLIOGRAFIJA:

*LUPIS, VINICIJE, Povijesni okvir i analiza, Konzervatorsko – restauratorski elaborat stambenog objekta “Imago Ibervest”, Dubrovnik, 2010.

Konzervatorsko restauratorski elaborat stambenog objekta “Imago Ibervest”, Studio Vetma arh., Dubrovnik, 2010.

sl. 1 Detalj oslika

sl. 2 Pogled na crkvu

sl. 3 Pogled na oslik

Crkva sv. Andrije

lokacija: Miha Klaića 8, Dubrovnik
oznaka kulturnog dobra: Z – 3818
vrsta kulturnog dobra: Nepokretno
nadležni konzervatorski odjel: Dubrovnik
vlasništvo: Dubrovačka biskupija

mjesto oslika: Svetište

autor: Ivo Scattolini

slikarska tehnika: secco

vrijeme: 20 st.

tema: Bogorodica s djetetom, sv. Andrija, sv. Vlaho (Sveti razgovor)

površina oslika: 5 m²

101

Namjena:	☐ javna	☒ sakralna	☐ privatna
Valorizacija:	☒ da*	☐ ne	☐ u tijeku
Arhitektonski snimak:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Grafička dokumentacija:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Laboratorijske analize:	☐ žbuke	☐ pigmenti	☐ veziva
Stanje kulturnog dobra:	☐ restauracija u tijeku ☐ konzervirano	☒ restaurirano ☐ uništeno	☒ potrebna restauracija ☐ nepotrebna restauracija

KOMENTAR: Župna crkva Sv. Andrije ima raniju srednovjekovnu fazu i kasniju, danas dominantnu renesansnu. Tijekom obnove župne crkve tridesetih godina 20. stoljeća u prezbiteriju je izveden oslik prema zamisli slikara i restauratora Iva Scattolinija (1872.-1945.), autora mnogih restauratorskih zahvata u dubrovačkim crkvenim interijerima u prvoj polovici 20. stoljeća. Po zamisli oslik je bez veće invencije, zapravo historicistički, a inspiriran je motivima dubrovačke renesansne slikarske škole, dok je izvedba visoke kvalitete.

BIBLIOGRAFIJA:

- *VIĐEN, IVAN, neobjavljeni tekst za katalog izložbe "Ivo Scattolini – slikar – restaurator", Dubrovnik, 2009.
 SKATOLINI, NADA, Pripovijesti o Gradu, Matica hrvatska – ogranak Dubrovnik, Dubrovnik, 2006.

102

sl. 1 Pogled na plavu sobu

sl. 2 Pogled na palaču

sl. 3 Detalj oslika na stropu

Palača Sorokočević (Biskupska palača)

lokacija: Držičeva poljana 3, Dubrovnik
oznaka kulturnog dobra: RST – 1234 – 1986
vrsta kulturnog dobra: Nepokretno
nadležni konzervatorski odjel: Dubrovnik
vlasništvo: Dubrovačka biskupija
mjesto oslika: Plava soba, 2. kat
autor: Nepoznat
slikarska tehnika: Secco
vrijeme: 20 st.
tema: Neogotički dekorativni motivi
površina oslika: cca. 42 m²

103

Namjena:	☒ javna	☒ sakralna	☒ privatna
Valorizacija:	☒ da*	☐ ne	☐ u tijeku
Arhitektonski snimak:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Grafička dokumentacija:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Laboratorijske analize:	☐ žbuke	☐ pigmenti	☐ veziva
Stanje kulturnog dobra:	☐ restauracija u tijeku	☐ restaurirano	☐ potrebna restauracija
	☐ konzervirano	☒ uništeno	☐ nepotrebna restauracija

KOMENTAR: Soba na drugomu katu Palače Sorokočević (Biskupske palače) bila je oslikana ornamentalnim prikazom neogotičke arhitekture s okruglim medaljonima unutar kojih su bila fiksirana slikana platna s floralnim motivima, pejzažima. Hrvatski restauratorski zavod angažiran je 2004. godine da grafički (crtežom) i fotografski dokumentira zidni oslik. Zidni oslik u obnovi palače nije prezentiran, već je otučen sa zidnih ploha. Sličan zidni oslik nalazi se u kapetanskoj kući Župa u Orebićima na Pelješcu.

BIBLIOGRAFIJA:

*MARKOVIĆ, VLADIMIR, Elaborat istraživanja Palača Sorokočević (Biskupska) Dubrovnik, Zavod za restauriranje umjetnina, Zagreb, 1993.

sl. 1 Pogled na strop

sl. 2 Pogled na pročelje

sl. 3 Detalj oslika na stropu

Stambena zgrada Hrvatske radničke zadruge (Kovačka 2)

lokacija: Kovačka 2, Dubrovnik
oznaka kulturnog dobra: Z – 3818
vrsta kulturnog dobra: Nepokretno
nadležni konzervatorski odjel: Dubrovnik
 vlasništvo: Privatno

105

mjesto oslika: Strop u stubištu kuće
autor: Nepoznat
slikarska tehnika: Tempera na zidu
vrijeme: 20 st.
tema: Alegorija nebeske ljubavi
površina oslika: 5 m²

Namjena:	☐ javna	☐ sakralna	☒ privatna
Valorizacija:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Arhitektonski snimak:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Grafička dokumentacija:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Laboratorijske analize:	☐ žbuke	☐ pigmenti	☐ veziva
Stanje kulturnog dobra:	☐ restauracija u tijeku	☐ restaurirano	☒ potrebna restauracija
	☐ konzervirano	☐ uništeno	☐ nepotrebna restauracija

KOMENTAR: Hrvatska radnička zadruga je 1911. godine rekonstruirala postojeću stariju zgradu u Kovačkoj ulici. Tom su prilikom nadograđena dva najviša kata, a po vertikali je uvedeno prostrano dvokrako stubište u historicističkome duhu. Iako nije poznat autor projekta - nacрте je potpisao općinski mjernik Petar Mussap dok je radove izveo građevinski poduzetnik Ivan Molner – radi se o kvalitetnom historicističkom projektu oblikovanja stambeno-poslovne zgrade u najstrožem centru grada. Osim tipične za epohu soboslikarske dekoracije interijera, glavno je stubište na najgornjem dijelu urešeno oslikom sa scenom anđela u Alegoriji nebeske ljubavi. Moguće je da se radi o djelu nekog od lokalnih slikara iz kruga Doma Suhora Iva Scattolinija i Josipa Lalića.

BIBLIOGRAFIJA:

Državni arhiv Dubrovnik; Građevinski planovi općine Dubrovnik

sl. 1 Osluk u luneti

sl. 2 Pogled na Knežev dvor

sl. 3 Mala vrata sa lunetom

Knežev dvor

lokacija: Pred Dvorom 1, Dubrovnik

oznaka kulturnog dobra: RST – 1243 – 1986

vrsta kulturnog dobra: Nepokretno

nadležni konzervatorski odjel: Dubrovnik

vlasništvo: Grad Dubrovnik

mjesto oslika: Trijem Kneževa dvora, luneta malih vrata

autor: Josip Lalić

slikarska tehnika: Secco

vrijeme: 20. st.

tema: Alegorija milosrđa

površina oslika: 0, 70 m²

Namjena:	☒ javna	☐ sakralna	☐ privatna
Valorizacija:	☒ da*	☐ ne	☐ u tijeku
Arhitektonski snimak:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Grafička dokumentacija:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Laboratorijske analize:	☐ žbuke	☐ pigmenti	☐ veziva
Stanje kulturnog dobra:	☐ restauracija u tijeku	☒ restaurirano	☐ potrebna restauracija
	☐ konzervirano	☐ uništeno	☐ nepotrebna restauracija

KOMENTAR: *Alegoriju milosrđa izradio je nepoznati slikar 17/18 st. tehnikom ulja na platnu koje je bilo postavljeno u luneti iznad bočnih vrata trijema Kneževa dvora. Vrata su vodila u prostoriju u kojoj je Dubrovačka republika dijelila potrebitima bonove za preuzimanje žita iz Žitnice Rupe. Stoga je tema alegorije Milosrđa personificirala Republiku koja se brine o svojoj djeci-podanicima. Ulje na platnu je početkom 20. stoljeća skinuto s izvornog mjesta, te je slikar Josip Lalić oslikao lunetu sa sličnom kompozicijom iste teme.

BIBLIOGRAFIJA:

VOJVODA, ROZANA; ŽAJA-VRBICA, SANJA: Josip Lalić (1867.-1953.): Dubrovačko razdoblje, katalog izložbe, Umjetnička galerija, Dubrovnik, 2015.

*GJUKIĆ BENDER, VEDRANA, "Knežev dvor u Dubrovniku", katalog izložbe, (ur. Pavica Vilač), Dubrovački muzeji, Dubrovnik, 2016., 159.

sl. 1 Prikaz Kraljevića Marka

sl. 2 Pogled na kuću

sl. 3 Detalj oslika

Kuća Kovačević

lokacija: Đura Pulića 5, Dubrovnik
oznaka kulturnog dobra: Z – 5481
vrsta kulturnog dobra: Nepokretno
nadležni konzervatorski odjel: Dubrovnik
 vlasništvo: Srpska pravoslavna crkvena općina Dubrovnik
mjesto oslika: Strop saloče u prizemlju
autor: Nepoznat
slikarska tehnika: Secco
vrijeme: 19. st.
tema: Prikaz Kraljevića Marka
površina oslika: 1m²

109

Namjena:	☐ javna	☐ sakralna	☒ privatna
Valorizacija:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Arhitektonski snimak:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Grafička dokumentacija:	☐ da	☒ ne	☐ u tijeku
Laboratorijske analize:	☐ žbuke	☐ pigmenti	☐ veziva
Stanje kulturnog dobra:	☐ restauracija u tijeku	☐ restaurirano	☐ potrebna restauracija
	☐ konzervirano	☐ uništeno	☒ nepotrebna restauracija

KOMENTAR: Starija barokna kuća u vrtnom predgrađu Pile doživjela je sredinom 19. stoljeća temeljito preuređenje nakon što je postala vlasništvo bogate pravoslavne obitelji Kovačević. Među sačuvanim elementima toga historicističkoga preuređenja interijera ističe se oslik saloče prizemlja i pripadajuća plitka štuko dekoracija. Dobro sačuvan središnji stropni medaljon živih boja i dobre kompozicije prikazuje viteza na konju kojega su vlasnici interpretirali kao idealizirani lik Kraljevića Marka.

BIBLIOGRAFIJA:

*VIĐEN, IVAN, Obitelj Kovačević, Kultura Srba u Dubrovniku (1790 – 2010), katalog izložbe, Dubrovnik – Beograd, 2012.

sl. 1 Detalj oslika

sl. 2 Pogled na crkvu

sl. 3 Unutrašnjost crkve

Crkva sv. Blagovještenja

lokacija: Od Puča 8, Dubrovnik
oznaka kulturnog dobra: Z – 3818
vrsta kulturnog dobra: Nepokretno
nadležni konzervatorski odjel: Dubrovnik
 vlasništvo: Srpska pravoslavna crkvena općina Dubrovnik
mjesto: Strop
autor: Nepoznat
slikarska tehnika: Secco
vrijeme: 19/20. st.
tema: Geometrijska i floralna dekoracija
površina oslika: 200m²

111

Namjena:	☐ javna	☒ sakralna	☐ privatna
Valorizacija:	☒ da*	☐ ne	☐ u tijeku
Arhitektonski snimak:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Grafička dokumentacija:	☒ da	☐ ne	☐ u tijeku
Laboratorijske analize:	☒ žbuke	☒ pigmenti	☒ veziva
Stanje kulturnog dobra:	☐ restauracija u tijeku	☒ restaurirano	☐ potrebna restauracija
	☐ konzervirano	☐ uništeno	☐ nepotrebna restauracija

KOMENTAR: Neposredno pred dovršetak nove pravoslavne crkve 1877. godine prema nacrtima splitskoga arhitekta Emila Vecchiettija strop i kalotu apside oslikao je slikar Zebedeo Piccini. Radilo se o zlatnim zvijezdama na plavoj površini, koje su u traveju iznad oltara i onome iznad pjevališta (balatura) sačuvane do danas. Izvorno oblikovanje i oslik stropa zamijenjeni su nakon obnove stropne konstrukcije 1903. godine te su u tada uspostavljenim kasetama izvedene florealne arabeske u historicističkoj maniri. Cjelina stropnoga oslika zalaganjem je vlasnika temeljito restaurirana od 2001. do 2002. godine.

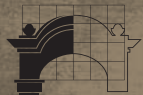
BIBLIOGRAFIJA:

*VIĐEN, IVAN, Crkva Sv. Blagovještenja u gradu, u: Kultura Srba u Dubrovniku (1790. – 2010.), katalog izložbe, Dubrovnik – Beograd, 2012., str. 59 – 71

INDEKS

Benediktinski samostan

sv. Marije od Kaštela	24, 25	Katedrala Gospe Velike (Moćnik)	58, 59
Crkva sv. Andrije	100, 101	Knežev dvor	106, 107
Crkva sv. Blagovještenja	110, 111	Knežev dvor (Kulturno-povijesni muzej Knežev dvor)	22, 23
Crkva sv. Đurđa i sv. Nikole	20, 21	Kuća Belotti (Villa Orti)	98, 99
Crkva Gospe od Šunja	38, 39	Kuća Kovačević	108, 109
Crkva sv. Ignacija	48, 49	Ljetnikovac Beccadelli (Biskupija)	32, 33
Crkva sv. Ivana Krstitelja	8, 9	Ljetnikovac Bozdari - Škaprlenda	62, 63
Crkva sv. Jakova na Višnjici	96, 97	Ljetnikovac Bunić - Gradić	64, 65
Crkva sv. Križa	50, 51	Ljetnikovac Bunić - Kaboga	80, 81
Crkva sv. Mihajla Pećinskog	26, 27	Ljetnikovac Gradi - Vuić	90, 91
Crkva sv. Nikole	10, 11	Ljetnikovac Petra Sorkočevića	34, 35
Crkva sv. Nikole	52, 53	Ljetnikovac Sorkočević ("Skala")	42, 43
Crkva sv. Petra Velikog	12, 13	Ljetnikovac Zamanja	66, 67
(Umjetnička škola Luke Sorkočevića)		Općinska kuća Između polača 2	88, 89
Crkva Preobraženja Kristova (Sigurata)	14, 15	Palača Bonda (Muzej ikona)	82, 83
Crkva sv. Roka	86, 87	Palača Buča-Ranjina	74, 75
Crkva sv. Vida, Modesta i Krescencije	40, 41	Palača Kerša (Festivalska palača)	68, 69
Dominikanski samostan	92, 93	Palača na Gundulićevoj poljani	94, 95
Franjevački samostan	46, 47	Palača Sorkočević (Biskupska palača)	44, 45
Gospe od Špilice		Palača Sorkočević	70, 71
Franjevački samostan Male braće (istočno krilo)	18, 19	(Biskupska palača) (empora)	
Franjevački samostan Male braće (klostar)	56, 57	Palača Sorkočević	84, 85
Franjevački samostan Male braće (predvorje refektorija)	16, 17	(Biskupska palača)	
Franjevački samostan Male braće (sjeverno krilo)	54, 55	Palača Sorkočević	102, 103
Franjevački samostan	30, 31	(Biskupska palača)	
Pohodjenja Marijina		Palača Sorkočević	72, 73
Kapela Kneževa dvora	60, 61	(Osnovna škola Marina Getaldića)	
Katedrala Gospe Velike	6, 7	Palača Sponza (Državni arhiv)	36, 37
Katedrala Gospe Velike (grobnice u sakristiji)	78, 79	Palača Vlajki	76, 77
		Stambena zgrada Hrvatske	104, 105
		radničke zadruge (Kovačka 2)	
		Žitnica Rupe (Etnografski muzej)	28, 29

HRVATSKI
RESTAURATORSKI
ZAVOD

Zidno slikarstvo grada Dubrovnika — PREGLEDNI KATALOG